

رهنمای عملی برای خبرنگاران در دوره انتخابات

گزارشگران بدون مرز
در دفاع از آزادی اطلاعاتی

فهرست مطالب

دبیاچه

قواعد اجاریب

۱. دستورالعمل برای خبرنگاران

- ۱،۱ آزادی عقیده و بیان
- ۱،۲ مکلفیت آگاهی دهی به رای دهنده‌گان
- ۱،۳ دقت و بازبینی
- ۱،۴ تعادل، بی طرفی و امانت داری
- ۱،۵ استقلال و صداقت
- ۱،۶ مسؤولیت اجتماعی

۲. مشخصه‌های پروسه انتخابات

- ۲،۱ چارچوب حقوقی
- ۲،۲ ثبت نام رای دهنده‌گان
- ۲،۳ مدیریت انتخابات
- ۲،۴ نامزدها و احزاب
- ۲،۵ دسترسی مناسب به رسانه‌ها
- ۲،۶ روز انتخابات
- ۲،۷ اعلان نتایج انتخابات
- ۲،۸ دیگر نقش آفرینان بر پروسه انتخابات
- ۲،۹ چگونه باید با تقلب انتخاباتی برخورد صورت گیرد

۳. پوشش رسانه‌یی مبارزات انتخاباتی

- ۳،۱ طرح برنامه پوشش رسانه‌یی
- ۳،۲ مدیریت ادبیات مبارزات انتخاباتی
- ۳،۳ خبرنگاری شهروند محور
- ۳،۴ مصاحبه‌های سیاستمداران
- ۳،۵ نظرسنجی
- ۳،۶ پوشش رسانه‌یی انتخابات در مناطق ناآرام
- ۳،۷ پوشش رسانه‌یی انتخابات در جریان اوضاع بی ثبات

خلاصه: دستورالعمل خبرنگاران در جریان انتخابات

دیباچه

انتخابات امکان دارد بیانگر قوام و پخته‌گی پروسهٔ دموکراتیک باشد، همان‌طوری که ممکن است به تهدیدی برای صلح و ثبات تبدیل شود. راهی را که هر یکی از کشورها انتخاب می‌کند، در حد وسیع بسته‌گی دارد به میزان تعهدی که به پروسهٔ انتخابات وجود دارد و سرمایه‌گذاری که رسانه‌ها، مقام‌های حکومتی، نهادها، احزاب سیاسی، جامعه مدنی و عام مردم بر نتیجهٔ نهایی آن نموده‌اند. انتخابات آزاد و عادلانه تنها به معنای به کار بردن رای در فضا و محیط مناسب نیست؛ بلکه رای دهنده‌گان باید به معلومات کافی پیرامون احزاب سیاسی، نامزدهای خویش و پروسهٔ انتخابات نیز دسترسی داشته باشند، تا این که بتوانند در روشنی معلومات، دست به انتخاب مسؤولانه بزنند.

مبارزات انتخاباتی، دورهٔ خیلی حساس در حیات سیاسی یک ملت است که در جریان آن ممکن است خبرنگاران مورد اذیت و آزار یا تحت استثمار قرار بگیرند و یا هم این که از مأموریت اصلی شان که آگاهی دهی به عام مردم است منحرف شوند. اکثراً فشار، اذیت و آزار، انتخابات را تحت تأثیر خود قرار می‌دهد؛ در حالی که در موارد دیگر، خبرنگاران، ممکن است تنها نشر کننده گان پیام‌ها و پروپاگنداهای گروه‌های مورد نظر خود باشند.

رهنمایی عملی برای خبرنگاران در جریان انتخابات از جانب سازمان گزارشگران بدون مرز و سازمان بین‌المللی کشورهای فرانسوی زبان (OIF) تهیه گردیده تا خبرنگاران را برای پذیرش مسؤولیت‌ها و پوشش موفقانهٔ انتخابات یاری رساند. این کتاب رهنما، برای تمامی روزنامه‌نگرانی که با رسانه‌ها، در هر نوع (راديو، تلویزیون، رسانه‌های چاپی و برقی)، سطح نشرات (محلی، ملی و بین‌المللی) و نوع مالکیت رسانه (دولتی،

خصوصی و عامه) فعالیت می کنند، مفید می باشد. خیلی حیاتی به نظر می رسد، که خبرنگاران پیرامون ارزش‌های اخلاقی و مسلکی، آموزش‌های لازم را به دست آورند تا بتوانند معلومات متوازن و متعادل را در باره نامزدها و برنامه‌های شان و پروسه انتخابات منتشر سازند. خبرنگاران باید بتوانند شهروندان را برای تشخیص وضعیت کشور شان قادر ساخته و آن‌ها را کمک کنند تا در جریان انتخابات به صورت درست تصمیم گیری نمایند.

به عنوان افراد میانجی میان رای دهنده‌گان از یک جانب و میان احزاب سیاسی و نامزدها از جانب دیگر، خبرنگاران، نقش ارزنده ای را برای انتقال معلومات به هر دو جانب بازی می کنند. این نقش باید همزمان با تلاش خبرنگاران برای یافتن و برملا ساختن حقایق، تحقق بپذیرد. فقط یک گزارش نادرست می تواند نتایج تمامی انتخابات را تحریف کند.

در برخی از کشورها، خبرنگارانی که برای حکومت چالوسی می کنند، ممکن است تنها برای نامزدهای حزب حاکم تبلیغ کنند. در برخی دیگر از کشورها، خبرنگاران ممکن است در ایجاد زمینه واقعی بحث و مناظره میان نامزدها، ناکام بمانند و در عوض، ممکن است بیانات نفرت بر انگیز بر ضد یک مخالف سیاسی داشته باشند و یا این که به علت نداشتن مهارت‌های تخنیکی، ممکن است توانایی‌ها و برتری‌های نامزدهای رقیب را به نادرستی بیان کنند.

حرفه خبرنگاری، متأثر از دستایر رفتاری و قواعد اخلاقی جهانی است. این رهنما دستایر رفتاری و قواعد اخلاقی مورد نظر را تنها از لحاظ نظری مشخص نمی کند؛ بلکه اجرا و تطبیق آن‌ها را، با توجه به فرهنگ، محیط اجتماعی - سیاسی هر کشور و مشخصات هر انتخابات، به صورت عملی مد نظر می گیرد. هم چنان این رهنما، نمونه‌های مبتنی بر قضایای زنده‌گی واقعی را نیز مورد استفاده قرار می دهد.

این رهنما، حاوی راه کارها و پاسخ‌های عملی برای تمامی پرسش‌هایی است که عملاً در زمان پوشش رسانه‌یی انتخابات در تمام موارد مطرح می‌گردند. طوری که این موارد، تمام قواعد گزارش دهی از مبارزات انتخاباتی تا مشخصات گوناگون پروسه رای دهی را شامل می‌شوند. این رهنما، تکنیک‌هایی را در اختیار خبرنگاران قرار می‌دهد، که با استفاده از آن، می‌توانند خبر را به درستی بفهمند، تحلیل و نشر کنند. این رهنما، آن‌ها را قادر می‌سازد تا نقش خود را به عنوان نظارت کننده گان ویژه و مستقل ادا کنند و درک بهتری از حرفه خود داشته باشند. با داشتن تمام این ویژه گی‌ها، رهنمای موجود، پروسه تحکیم هر چه بیشتر فعالیت‌های دموکراتیک را در جامعه تسریع می‌کند.

سازمان بین‌المللی کشورهای فرانسوی زبان و گزارشگران بدون مرز می‌خواهند که خبرنگاران از آموزش‌های حرفه‌یی، آگاهی کافی از توانایی‌های قانونی خویش، معاش کافی و وسایل مناسب برخوردار باشند. خبرنگاران به تمام این امتیازات و امکانات، در جریان روزهای عادی کار و هنگام انتخابات، برای فعالیت مؤثر نیازمند هستند.

بر اساس اعلامیه "باماکو" ۲۰۰۰ (نخستین اصول بنیادین فعالیت‌های دموکراتیک، حقوق و آزادی‌ها برای کشورهای فرانسوی زبان)، سازمان بین‌المللی کشورهای فرانسوی زبان تلاش می‌کند تا تکثر رسانه‌ها را، به منظور حمایت فعالیت‌های سیاسی صلح آمیز و گسترش فرهنگ دموکراتیک در این کشورها، حفظ نماید.

سازمان بین‌المللی کشورهای فرانسوی زبان، برای قانونی ساختن فعالیت رسانه‌ها و ایجاد حمایت‌های قانونی برای خبرنگاران فعالیت می‌کند. این سازمان هم چنان تلاش می‌کند تا در زمینه آزادی بیان و نشر آزادانه معلومات، قوانین وضع شود و از نهادهای وضع کننده مقررات، که به شبکه رسانه‌های کشورهای فرانسوی زبان (Refram) متعلق است، حمایت می‌کند. هم چنان از تلاش‌های خبرنگاران، برای وضع و غنامندی

اصول حرفه‌یی برای خودشان، حمایت می‌کند. این مؤسسه در حد زیادی همچون موقفی را در هنگام انتخابات، بحران سیاسی و یا وضعیت پس از بحران اختیار می‌کند.

هوگو سادا

کریستوف دیلیور

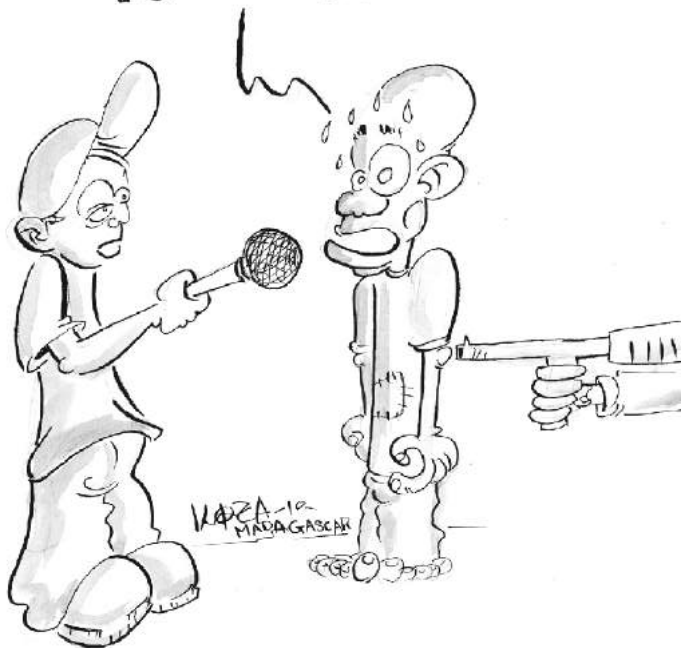
فرستاده سازمان بین‌المللی کشورهای فرانسوی زبان برای صلح،

دموکراسی و حقوق بشر

مدیر عمومی انجمن گزارشگران بدون مرز

"خوشحال هستیم که رأی می دهیم"

NOUS VOTONS
DE NOTRE
PLEIN GRÉ

KOZA®

معرفی

دموکراسی همیشه متکی به حق بیان، آزادی اندیشه‌ها و آرای شهروندان آگاه است. نهادهای رسانه‌ای، با نشر اخبار و اندیشه‌های گوناگون، نقش حیاتی را در پروسه انتخابات بازی می‌کنند. رسانه‌ها امکان شناخت ژرف‌تر نامزدها، احزاب و برنامه‌های شان را مساعد می‌سازند. خبرنگاران به جریان اشتراک مؤثر شهروندان در گفتگوهای دموکراتیک، از طریق حفظ مباحث مربوط به منافع مردم در مرکز مبارزات انتخاباتی، کمک می‌کنند.

به عنوان نگهبانان دموکراسی، خبرنگاران نیز نقش کلیدی را در تأمین مشروعیت و پذیرش نتایج انتخابات، به ویژه در کشورهای در حال گذار به دموکراسی و کشورهای پس از بحران سیاسی، بازی می‌کنند.

برای این که وظایف خود را به خوبی به انجام برسانند، خبرنگاران باید دارای حقوق مشخصی باشند. هم چنانی که خبرنگاران دارای یک سلسله مسؤولیت‌ها نیز می‌باشند. حق جمع‌آوری اطلاعات، در محیطی که فشار و تهدید وجود نداشته باشد، با مکلفیت ارائه اطلاعات هدمند، آموزنده و سازنده به رای دهنده‌گان، همزمان برای خبرنگاران مطرح می‌گردد. خبرنگاری در واقع وظیفه پیچیده‌ای است، که با چالش‌هایی که باید بر آن پیروز شد و تله‌هایی که از آن باید اجتناب ورزید، روبه‌رو می‌باشد. خبرنگارانی که از مسیر اصلی مأموریت خویش، به عنوان تهیه‌کننده‌گان اطلاعات بی‌طرفانه، منحرف شده و جانبداری اختیار کرده‌اند، توانسته‌اند سبب ایجاد خشونت گردند.

این کتاب رهنما به منظور کمک به خبرنگاران جهت استفاده مؤثر از تمامی توانایی‌های حرفه‌ای و امتیازات حقوقی شان در جریان مراحل مختلف سیاسی، با در نظر داشت حساسیت‌های حرفه‌ای، تهیه گردیده است. مخاطب این کتاب رهنما تمامی خبرنگاران نهادهای رسانه‌ای در نظام‌های دموکراتیک استند که در فضای متحول سیاسی، اجتماعی و فرهنگی فعالیت می‌کنند. هم چنانی که مخاطب این کتاب رهنما خبرنگارانی استند که با گونه‌های مختلف رسانه‌ها (به شمول رادیو، تلویزیون و رسانه‌های چاپی و برقی)، در همه سطوح (محلی، ملی و بین‌المللی) و رسانه‌های دولتی، خصوصی و عامه‌همکار می‌باشند.

این کتاب رهنما مانند جعبه ابزاری است که راه کارها و پاسخ‌های عملی را برای پرسش‌های مطرح شده در جریان انتخابات ارائه می‌کند و نمونه‌های مبتنی بر قضایای زنده‌گی واقعی را نیز مورد استفاده قرار می‌دهد.

خبرنگاران، خود اصول کاری خویش را تعیین می کنند
«برای ما غذا تهیه کنید، در غیر آن، هیچ گزارشی تهیه نخواهد شد.»

LES JOURNALISTES SONT CLAIRS DÈS LE DÉPART

● دستورالعمل برای خبرنگاران

در جریان پروسهٔ انتخابات یک خبرنگار با فشارهای متعددی مواجه می‌شود. این فشارها ممکن است از جانب حکومت باشد، به ویژه در کشورهایی که دارای دموکراسی شکننده هستند. این فشارها ممکن است از جانب احزاب سیاسی باشد که خواهان نشر بیشتر برنامه‌های شان هستند و یا هم از جانب یکی از آمرین خبرنگار یا یکی از صاحبان رسانه، که خواهان نشر برنامه‌های یکی از نامزدها است.

خبرنگاران باید همانند سایر شهروندان، از ایجاد فشار و ابراز نظر سیاسی در هنگام رای دهی خود داری کنند. توقع مردم از خبرنگاران این است که ترس به خود راه ندهند. آن‌ها باید، صرفنظر از همدردی یا مخالفت با نامزدها، برخورد بی طرفانه با آن‌ها داشته باشند. در جریان مقاومت در برابر فشارها و انجام وظایف شایسته در هنگام انتخابات، خبرنگاران باید متکی بر اصول و پایه‌های اخلاق حرفه‌یی خویش باشند. هیچ اعلامیهٔ بین‌المللی پیرامون این اصول و پایه‌های اخلاقی موجود نیست. هرچند مقررات اخلاقی در میان کشورها تقریباً یک سان استند.

تمام این اصول اخلاقی، خبرنگاری را به عنوان تلاش متداوم برای دریافتن حقایق و آرمان‌ها تعریف می‌کنند. به همین دلیل است که فعالیت حرفه‌یی خبرنگاری باید دقیق، متوازن، متعادل، بی طرف و بر مبنای احترام به شأن انسانی باشد. علاوه بر این موارد، یک خبرنگار باید دارای حس اخلاقی، حس مسؤوولیت پذیری و توانایی درک دیدگاه‌های متفاوت به شمول دیدگاه‌هایی که آن را به نشر نمی‌رساند، باشد. بالا تر از همه و صرفنظر از وضعیت اجتماعی - سیاسی، یک خبرنگار در برابر شهروندان جامعه مسؤوول می‌باشد. قرار نیست که رسانه‌ها به عنوان رکن چهارم قدرت در جامعه به نفع حکومت، حزب واحد یا افراد فعالیت کنند. یک خبرنگار باید تنها در برابر شهروندان، کسانی که باید آن‌ها را برای دسترسی به اطلاعات کمک کند، پاسخ گو باشد و شهروندان به نوبه خود از حق آزادی بیان شان به کمک خبرنگاران مستفید می‌شوند.

۱.۱ آزادی بیان و عقیده

خبرنگاران از حقوق تصریح شده در مادهٔ ۱۹ اعلامیهٔ جهانی حقوق بشر (۱۹۴۸) و مادهٔ ۱۹ کنوانسیون حقوق مدنی و سیاسی (۱۹۶۶)، که از جانب ۱۵۴ کشور امضا و تصویب گردیده است، برخوردار می‌باشند. هم چنان این حقوق در کنوانسیون‌های منطقه‌یی حقوق بشر در

افریقا، اروپا و امریکا، تضمین گردیده است. این اسناد بین‌المللی حقوق خبرنگاران را برای جستجو، بدست آوردن و نشر اطلاعات، بدون دخالت حکومت، به رسمیت می‌شناسد. هیچگاه و به هیچ صورتی مقامات حکومتی نباید سبب اذیت، ارباب و مانع خبرنگاران در جمع آوری اطلاعات شوند. حکومت‌ها نباید سبب سانسور فعالیت‌های خبرنگاران شده و نباید با استفاده از منابع دست‌داشته، بالای ایشان تأثیر بگذارند.

حقوق و مسؤلیت‌ها

در جریان انتخابات، خبرنگاران حق دارند تا با تمام جوانب و نامزدها صحبت کنند. این حق شامل حال احزاب و سیاستمدارانی نیز است که در برابر حکومت قرار دارند و هم‌چنان تمامی آن مسایلی را در بر می‌گیرد، که خبرنگاران تصور می‌کنند، در نظر گرفتن آن برای شهروندان و آینده‌کشور مهم می‌باشد.

کنوانسیون حقوق مدنی سیاسی، حق آزادی بیان را برای هر فرد به رسمیت می‌شناسد. هم‌چنان حق آزادی بیان در جریان انتخابات باید برای تمامی احزاب، نامزدها و شهروندان تضمین گردد. این حق می‌تواند از راه‌های ذیل حاصل گردد:

- حق دسترسی به رسانه‌ها، نشر برنامه‌ها و ابراز عقیده؛
 - افشا سازی تلاش‌هایی که برای محدود ساختن آزادی بیان به راه افتیده اند؛
- مورد اخیر شامل حکومت‌هایی که مانع راه اندازی مبارزات انتخاباتی نامزدها می‌شوند و یا احزابی که مانع شهروندان برای افشا سازی اطلاعات دست اول در بارهٔ تقلب انتخاباتی می‌گردند، می‌شود.

قانونی بودن و مشروعیت محدودیت‌های رسانه‌یی

کنوانسیون حقوق مدنی و سیاسی (۱۹۶۶) مشروعیت تعداد اندکی از محدودیت‌ها را برای آزادی بیان به رسمیت می‌شناسد. این محدودیت‌ها در واقع به خاطر حمایت از حقوق و شخصیت دیگران، حفاظت از امنیت ملی، نظم عامه، سلامت و اخلاق عمومی مطرح شده‌اند.

در واقع این محدودیت‌ها، در کشورهایی که قرار است انتخابات برگزار شود، باید به صورت بسیار جدی در قالب قوانین تنظیم شوند و مرزهای آن مشخص شود. در صورتی که این محدودیت‌ها به صورت نامشخص مطرح شوند، به حکومت یا نامزدی که بر سر اقتدار است

فرصت می‌دهد تا فعالیت آن‌عه از خبرنگارانی را که به نفع خود نمی‌بیند محدود بسازد. محدودیت‌های قانونی نیز می‌توانند غیر مشروع باشند. طوری که در کشورهای در حال گذار به دموکراسی، قوانین باقی مانده از رژیم‌های قبلی ممکن است هنوز قابل اجرا باشد. اگر خبرنگاری به محدودیت مواجه می‌شود باید ببیند که آیا این محدودیت با قواعد بین‌المللی مطابقت دارد یا خیر.

- **نمونه محدودیت مشروع:** سانسور سخنانی که مملو از نفرت قومی اند.
- **نمونه محدودیت نامشروع:** ممنوع کردن اطلاعات و مباحثه روی مسایلی که سبب ایجاد مشکلات برای نامزد برسر اقتدار در راه انتخاب دوباره اش می‌گردد. محدود ساختن دسترسی به اطلاعات عمومی به بهانهٔ حفاظت از امنیت ملی کشور.

عدم افشای منابع اطلاعات

در صورتی که منبع اطلاعات، خواهان پوشیده ماندن هویت خویش است، خبرنگار حق دارد تا از افشای آن به مردم و حکومت خودداری نماید. هرچند، خبرنگار باید از اکتیدن در باتلاق گزارشی پیرامون اطلاعات غلط آگاه باشد و از آن جلوگیری نماید. خبرنگار باید درستی اطلاعات به دست آمده از منبع پنهان را قبل از نشر به اثبات برساند. در حالی که خبرنگار در تلاش ثابت کردن درستی اطلاعات است، این امکان نیز وجود دارد که هویت منبع را، جهت امنیت شخصی خود، به امر بلندرتبهٔ خویش افشا سازد.

امنیت خبرنگاران

خبرنگاران باید قادر باشند در فضای امنیت کامل و به دور از تهدیدات فعالیت کنند. خبرنگاران باید هرگونه تهدیدی را که متوجه خود و یا سایر همکاران شان است، با جزئیات و در اسرع وقت، به نهادهای حمایت کنندهٔ رسانه‌ها، سازمان‌های حقوق بشری و ارگان‌های دولتی گزارش دهند.

در فضای سیاسی شکنندهٔ کشورها، در جریان پوشش انتخابات، خبرنگاران نباید به تنهایی فعالیت کنند. اعضای اتحادیه‌های خبرنگاری ملی و بین‌المللی می‌توانند خبرنگاران را همراهی کنند و هنگامی که مشکلی پیش می‌آید آگاه شوند.

نمونه ای از محدودیت نامشروع رسانه‌ها

جنرال نظامی وقتی پس از کودتا قدرت را در اختیار می‌گیرد، تحت فشارهای بین‌المللی مجبور می‌شود برای برگرداندن دموکراسی تلاش کند. او تصمیم می‌گیرد انتخابات ریاست جمهوری را برگزار کند و خودش به عنوان یکی از نامزدها مطرح باشد. همچنان کمیسیون شمارش آرا را، که در آن نظامیان نیز حضور دارند، تأسیس می‌کند. رسانه‌ها، خبر برگزاری تظاهرات احزاب مخالف نظام را نشر می‌کنند و در پاسخ، نظامیان اعلامیه ای پخش می‌کنند که به بهانه حفظ امنیت ملی، رسانه‌ها را از نشر گزارش پیرامون فعالیت‌های نیروهای مسلح منع می‌کند. خبرنگاران موافقت نمی‌کنند؛ زیرا به باور ایشان این محدودیت، مخالف قواعد بین‌المللی است. در نتیجه خبرنگاران به بهانه تهدید به امنیت ملی، توقیف می‌شوند. در پاسخ به این امر نهاد منطقه بی، که کشور متذکره به آن مربوط است، تمام روابط خود را با نیروهای مسلح قطع می‌کند و رهبران آن را به وضع تحریم‌های بین‌المللی تهدید می‌نماید.

نظارت مشترک رسانه‌ها

سیستم نظارتی رسانه‌ها در یک کشور، ممکن است وزارت خانه‌های مخابرات و یا عدلیه، نهادهای نظارتی دولتی و نهادهای نظارتی غیر دولتی که از جانب خبرنگاران حرفه‌یی مدیریت می‌شوند، را با هم دیگر همکار سازد. در حالات عادی و هم چنان انتخابات و یا در جریان بحران سیاسی، نظارت مشترک میان نهادهای نظارتی دولتی و غیر دولتی می‌تواند شکل بگیرد. این تعاون می‌تواند، در شکل حمایت از رسانه‌های خصوصی از جانب دولت و یا هم واکنش نهادهای رسانه‌یی بر خلاف فعالیت غیر حرفه‌یی بعضی رسانه‌ها یا خبرنگاران، انسجام بیابد.

نمونه‌هایی از نظارت مشترک پوشش مبارزات انتخاباتی

برای تأمین بی طرفی و حرفه گرایی در جریان پوشش مبارزات انتخاباتی، هر یکی از نهادهای ناظر، همچنان نهادهای نظارتی رسانه‌ها، راه کار همکاری و نظارت بر مبارزات را می‌سازند.

- نهادهای نظارت کننده دولتی، سیستمی را آماده می سازند تا بتوانند تمام نشریات رادیوها و تلویزیون‌ها را ضبط کنند و کاپی نشریات چاپی را نیز به دست آورند. یک نهاد حقوقی، مأمور می‌شود تا تمام شکایات را به دست آورده و در صورت تصدیق، محدودیت‌هایی را برای اعضای نهادهای نظارت کننده دولتی پیشنهاد کند. نهادهای نظارت کننده دولتی، میزان و زمان نشر تبلیغات انتخاباتی را تنظیم و نظارت می‌کنند و در صورت امکان به خبرنگاران، پیرامون پوشش خبری انتخابات، برنامه‌های آموزشی برگزار می‌کنند.
- نهادهای نظارت کننده غیر دولتی مانند گروه نظار بر اخلاق رسانه‌یی ممکن است نماینده گان خود را به نهادهایی بفرستند که از جانب ارکان دولتی ایجاد شده اند تا در جریان انتخابات بر عملکرد این نهادهای تازه تأسیس شده نظارت کنند. نهادهای بین‌المللی از نهادهای ناظر دولتی و غیر دولتی، در چارچوب همکاری‌های بین‌المللی، حمایت می‌کنند تا بتوانند در کشورهای شان انتخابات آزاد، با اعتبار و دموکراتیک برگزار کنند.

۱,۲ مکلفیت آگاهی دهی به رای دهنده گان

ماده ۱۹ کنوانسیون حقوق مدنی سیاسی ۱۹۶۶ حق دسترسی به اطلاعات را برای تمامی شهروندان تضمین می‌کند. این مکلفیت دولت است تا در جریان مبارزات انتخاباتی خود را مطمئن بسازد که رای دهنده گان به موقع، از مسایل مربوط به مبارزات انتخاباتی و پروسیجرهای رای دهی آگاهی کامل دارند.

دولت وظیفه آگاهی دهی را به صورت گسترده از طریق تبلیغات، بلبوردها، ورقه‌های معلوماتی، سخنرانی در رسانه‌ها و تخصیص دادن زمان مشخص در رادیو و تلویزیون برای تمام احزاب و نامزدها، بر عهده دارد. در عین زمان، آگاهی دهی به رای دهنده گان، مسؤولیت اخلاقی و حرفه‌یی تمام خبرنگارانی که با رسانه‌های خصوصی و دولتی کار می‌کنند، است.

به صورت طبیعی، مسؤولیت آگاهی دهی بر محیط سیاسی جامعه تأثیر می‌گذارد. شهروندان به اطلاعات رسانه‌ها نیاز دارند تا با استفاده از آن بتوانند نامزدها، برنامه‌های احزاب و موضوعات مورد بحث را بهتر بشناسند. بناً خبرنگاران نیز مسؤولیت مهمی را در

جریان انتخابات در زمینه آگاهی دهی به شهروندان به عهده دارند.

یاری رسانیدن به پروسه آگاهی دهی به رای دهنده‌گان

خبرنگاران باید در بارهٔ پروسیجرهای رای دهی به شهروندان، پیرامون مسایل زیر اطلاعات بدهند:

- کی‌ها نامزد هستند و کی‌ها باید رای بدهند؟
- شهروندان باید چه وقت، کجا و چگونه باید برای رای دادن نام نویسی کنند؟
- شهروندان چه وقت، کجا و چگونه باید رای بدهند؟
- کدام نوع انتخابات در حال برگزاری است (پارلمانی، ریاست جمهوری و یا شهرداری)؟
- نامزدها برای به دست آوردن کدام پُست‌ها تلاش می‌کنند و در صورت پیروزی کدام مسؤولیت‌ها و صلاحیت‌ها را به دست خواهند آورد؟

این اطلاعات در تمام کشورها مهم است؛ اما مهمتر از همه در کشورهایی است که تازه ساختارهای دموکراتیک را تجربه می‌کنند و یا هم این که اکثریت شهروندان آن بی‌سواد هستند. اطلاعاتی که از جانب خبرنگاران ارائه می‌شود، سبب افزایش آگاهی سیاسی و اشتراک بیشتر شهروندان در انتخابات می‌گردد. به گونهٔ نمونه، آگاهی دهی پیرامون جزئیات پروسهٔ رای دهی و پروسیجرهای آن و این که رای دهی سری خواهد بود، سبب آرامش خاطر رای دهنده‌گان از امکان انتقام‌گیری و ایجاد فشار بالای شان می‌گردد.

این اطلاعات می‌تواند به شکل نوشتاری از جانب نهادهای جامعهٔ مدنی و نهادهای دولتی، که تخصص در زمینهٔ آگاهی دهی دارند، ارائه شود. گزارش‌های مشرح نیز می‌تواند پیرامون آگاهی مردم از جنبه‌های مختلف انتخابات، به ویژه آن جنبه‌ها که توجه بیشتری را طلب می‌کنند، به نشر برسند.

برای نشر این گزارش‌ها و مطالب، خبرنگاران باید از آگاهی و آماده‌گی لازم برخوردار باشند.

نشر تأثیرگذار مطالب

اخبار باید از جانب مخاطب قابل فهم باشد. خبرنگاران باید به خاطر داشته باشند که پروسهٔ

انتخابات مسایل و مشکلات پیچیده ای را به میان می آورد. گزارش‌ها و مقالات باید برای تعداد بیشتری از مردم قابل دسترس باشد. یک خبرنگار استاد دانشگاه نیست؛ بلکه او کسی است که می‌تواند مشکلات پیچیده را با زبان ساده تشریح کند. اصول نشر مطالب شامل موارد زیر می‌باشد:

- یک خبرنگار خوب، اطلاعات زیاد را با استفاده از کلمات اندک بیان می‌کند، در حالی که یک خبرنگار ناشی، اطلاعات اندک را با استفاده از کلمات بی شمار ارائه می‌کند.
- برای بیان هر موضوع تنها یک جمله کوتاه استفاده کنید.
- پیش از نوشتن گزارش مشرح، موضوعات را بیرون نویس کنید. بیرون نویس کردن موضوعات به یک گزارشگر این امکان را می‌دهد که یک واقعه را به صورت دقیق، تعریف کند و راه مؤثر برای توضیح آن بیابد. بیرون نویس کردن موضوعات، هم چنان به گزارشگر این امکان را می‌دهد که نکته‌های مهم واقعه را بشناسد و آن‌ها را با یک تسلسل منطقی، آن طوری که لازم است در گزارش ذکر کند.

چی وقت نا- آگاهی رای دهنده سبب خشونت‌های پس از انتخابات می‌گردد

در کشوری که میزان بی سوادی بلند است، انتخابات پارلمانی با پروسیجرهای خیلی پیچیده راه اندازی می‌شود. رای دهنده‌گان باید دو برگه سیاه و سفید رنگ رای را در دو صندوق جداگانه بیانازند. برگه سفید رنگ باید برای انتخاب عضو حزبی که رای دهنده آن را انتخاب کرده است، مورد استفاده قرار بگیرد و برگه سیاه رنگ برای رد عضو حزبی است که رای دهنده آن را رد می‌کند.

حکومت، گروه‌های جامعه مدنی و رسانه‌ها، زمان کمتری را برای آگاهی دهی رای دهنده‌گان اختصاص داده اند. در روز انتخابات، به سبب عدم آگاهی رای دهنده‌گان پیرامون پروسیجرهای رای دهی، تخلفات متعددی شناسایی و ثبت شده اند. حزب حاکم برنده اعلان می‌شود. اپوزیسیون نتایج را نمی‌پذیرد. این چالش، کشور را به سوی بحران سیاسی هدایت می‌کند و سبب ایجاد خشونت‌های پس از انتخابات می‌گردد.

1.3 دقت و بازبینی

یکی از اصول بنیادین خبرنگاری این است که تمامی اطلاعات موجود در خبر یا گزارش باید کاملاً دقیق باشد. این اصل نیازمند انضباط حرفه‌ای، در تمام شرایط، به ویژه در جریان انتخابات است. خبرنگاران باید همیشه در جستجوی حقیقت بوده و تلاش کنند که تمام داده‌های یک خبر یا گزارش را به صورت منظم تکراراً بررسی نموده تا صحت و ثقم آن را دریابند. برای این که اطلاعات مورد نظر با اعتبار قلمداد شود، باید با شرایط زیر منطبق باشد:

- اطلاعات به دست آمده باید حقیقت باشد، نه دروغ؛ زیرا سؤ استفاده از اطلاعات، اطلاعات غلط و شایعات، در جریان انتخابات، یک امر معمول به شمار می‌رود. هیچ گاهی در گام نخست نباید اطلاعات را درست پنداشت. برای پذیرش صحت بودن اطلاعات، باید سایر منابع نیز آن را تأیید کنند.
- اگر شکی وجود دارد، بهترین راه این است که از نشر اطلاعات جلوگیری شود. تلاش نکنید تا با رفع مشکلات دستوری متن، بر شک تان غالب شوید.
- هر جزء خبر یا گزارش باید دقیق باشد؛ واقعه، تاریخ واقعه، مکان واقعه، نقل قول‌ها و غیره. شک دربارهٔ یک جزء کوچک مطلب، می‌تواند تمام آن را مشکوک بسازد.
- در صورتی که یکی از خبرنگاران آگاه می‌شود که اطلاعات نادرستی را مورد استفاده قرار داده است، باید تلاش کند که به صورت مکرر در بارهٔ اشتباه اتفاق افتیده، مطلبی به نشر برساند.

اطلاعات از منبع شناخته شده

تا حد امکان منابع خبر یا اطلاعات را معرفی کنید. این به معنای پاسخ دادن به پرسش (کی چنین چیزی می‌گوید؟) است. در هنگام معرفی منبع خبر باید نام و موقف فرد (نامزد، رهبر حزب، عضو حزب یا شهروند عادی) ذکر گردد.

- مطلبی که در بارهٔ مسایل انتخاباتی به نشر می‌رسد، هرگاه هیچ منبعی در آن

ذکر نشود، کاملاً مشکوک و غیر قابل اعتماد به شمار خواهد رفت. از این روش نباید در قضایا استفاده شود.

- از منبع خبر باید بپرسید که چرا نمی خواهد هویتش ذکر گردد، به ویژه هنگامی که او اطلاعاتی را به شما می‌دهد که سبب وارد شدن خدشه به شهرت یک فرد، یک نامزد و یا یک حزب می‌گردد. دلایل منبع برای پنهان ماندن هویتش را به دقت ارزیابی کنید. اگر به نظر شما دلایل منبع، مشروع بود (به گونه‌ی مثال ترس از رسیدن آسیب به وی)، اطلاعات به دست آمده را مورد استفاده قرار دهید؛ اما قبل از آن باید تصدیق منابع مستقل دیگر را نیز به دست بیاورید. منبع نامعلوم و پوشیده نباید به عنوان وسیله‌ی نشر شایعات و یا اتهامات نادرست مورد استفاده قرار بگیرد.

اطلاعات باید دقیق و بر محور اصل موضوع باشد

- دقیق باشید. در صورت پوشش دادن به یک راه پیمایی، مکان، کیفیت سازماندهی، موضوعات مطرح شده در سخنرانی‌ها و کنش‌های جمعیت را توضیح دهید.

- در هر خبر یا گزارش باید به این پرسش‌ها پاسخ داده شود: کی؟ چی؟ چه وقت؟ چرا؟ کجا و کی؟

- عدم صراحت می‌تواند سبب تحریف حقیقت گردد. به گونه‌ی نمونه اگر خبرنگاری می‌نویسد که "فلان نامزد به شدت تشویق شد"، باید اضافه کند که جمعیت تشویق‌کننده متشکل از کی‌ها بوده‌اند. آیا آن‌ها حامیان نامزد متذکره بوده‌اند و یا مردمان عادی که تازه در باره نامزد آگاه شده‌اند؟ در قضیه‌ی نخست هلهله و تشویق یک امر قابل پیش بینی بوده است. در قضیه‌ی دوم این تشویق نشان می‌دهد که نامزد متذکره طرفداری آن‌عه از رای دهنده‌گان را، که تا هنوز تصمیم برای دادن رای به نامزد مشخصی را نداشته‌اند، نیز به دست آورده است.

- اشتباهات، همیشه ممکن است اتفاق بیافتد. به همین دلیل خبرنگاران، در جریان پوشش خبری، باید همیشه متوجه بررسی‌های خود باشند و از هر گونه قضاوت مطلق پرهیز کنند. در نظر گرفتن اعتدال و انضباط در قضایای خبری، همیشه

- بهترین راه برای جلوگیری از اشتباهات است. تمام سداها و تصویرهای ضبط شده را برای گزارش‌های بعدی نگهداری کنید.

یک شایعه می‌تواند سبب برهم خوردن پروسه انتخاب شود

در جریان انتخابات در کشوری، جنبشی از شورشیان، خواهان تحریم رای دهی می‌شود. یک روز قبل از انتخابات، خبرنگاری از منبع نامعلوم این آگاهی را به دست می‌آورد که در منطقه دور افتاده ای یک بمب دستی بر مرکز رای دهی پرتاب شده است. خبرنگار این خبر را بدون بازبینی و ذکر نام منبع، به نشر می‌رساند. روز بعد تمام رسانه‌ها این خبر را منتشر می‌کنند، به جز از رادیوی محلی که اعلام می‌کند، یک چنین حمله ای اتفاق نیافتیده است. در این حالت، خبرنگار قبلاً کار خودش را کرده است. ترس در میان رای دهنده‌گان در سراسر کشور ایجاد شده و بسیاری از رای دهنده‌گان از ترس حملات مشابه برای رای دادن از خانه بیرون نشده‌اند.

1.4 تعادل، بی طرفی و امانتداری

خبرنگاران باید پیرامون برنامه‌های احزاب و مناظره‌های موجود میان احزاب و نامزدها گزارش دهی نمایند، تا مردم بتوانند آن‌ها را از همدیگر تفکیک کنند. گزارشگر حرفه‌یی هیچ گاهی دست به انتخاب نمی‌زند و مردم را برای انتخاب یکی از طرفین تشویق نمی‌کند. خبرنگاران این مأمول را بر عهده سرمقاله نویسان و تحلیل‌گران می‌گذارند.

تفکیک میان واقعیت و نظر

طرح ذهنیت ویژه، پیرامون مسایل از ضروریات کار سرمقاله نویسی و تحلیلگری است، طوری که نویسنده یا تحلیلگر تفسیر خاصی از حقایق را با دید سیاسی منحصر به فرد بیان می‌کند و کوشش می‌کند تا نگاه سیاسی خود و یا نهاد رسانه‌یی خود را بیان کند. وظیفه سرمقاله نویس و تحلیلگر تنها انعکاس واقعیت‌ها نیست — هرچند باید دقت و مسؤولیت خود را در نظر بگیرد— بلکه باید تفسیری از وقایع را بر مبنای دید مشخص سیاسی ارائه

کند.

در حالی که خبرنگاران باید متعهد به جستجوی حقایق و انعکاس آن باشند. یک خبرنگار ممکن است پرسش‌ها و دیدگاه‌های متعددی را مطرح کند و معلومات اضافی را نیز به آن علاوه کند؛ اما همیشه باید بکوشد تا تعادل و بی طرفی را در خبر حفظ کند. اصل اساسی در امر خبر رسانی این است که با تمام احزاب و نامزدها باید برخورد مناسب و بی طرفانه صورت بگیرد.

برخورد متعادل و بی طرفی

خبرنگاران باید به تمام احزاب و نامزدها با بی طرفی کامل و به صورت برابر توجه کنند. بگونه مثال اگر مسأله ساخت و ساز جاده، یکی از مسایل مهم مبارزات انتخاباتی است، خبرنگاران باید دیدگاه تمام نامزدها و احزاب را در باره آن مطرح کنند. یکی از راه‌های بی طرفی این است که فرصت مساوی پوشش برای تمام نامزدها و احزاب و طرح دیدگاه‌های شان، داده شود.

مثال ۱: اگر قرار است خبرنگاری پیرامون گردهمایی یک حزب، که در آن دیدگاه‌های آن حزب مطرح می‌شود، گزارش تهیه نماید، باید حتما تلاش کند تا واکنش احزاب دیگر را، پس از مطرح شدن آن، پیرامون این دیدگاه‌ها گزارش دهد.

مثال ۲: اگر یک نامزد اتهامی را بر ضد نامزد دیگری مطرح می‌کند و گزارشگر می‌خواهد آن را گزارش دهد، باید تلاش کند تا دیدگاه نامزد متهم شده را نیز شامل گزارش بسازد. اگر نامزد متهم از ابراز نظر ابا می‌ورزد، باید این موضوع در گزارش ذکر گردد.

جامعیت و بی طرفی

خبرنگاران نباید اجازه دهند تا نظریات خود شان، به صورت مستقیم یا غیرمستقیم، در گزارش مطرح شود.

- خیلی مهم است تا گزارشدهی صادقانه صورت بگیرد. نقل قول نامزدها و رهبران احزاب باید بدون تغییر به نشر برسد. اگر خبرنگار مفهوم نقل قول را به درستی درک نکرده است، باید بار دیگر با منبع در تماس شود و خواستار وضاحت بیشتر گردد.
- اگر نیاز به ترجمه است (در صورتی که نامزد با زبان محلی صحبت کند) باید

دقت زیاد به خرج داده شود تا از تغییر و تحریف صحبت‌های اصلی، جلوگیری صورت بگیرد.

- هیچ گزارشی نباید برای حمایت نامزد یا حزب خاصی به نشر برسد.
- لحن گزارش باید بی طرفانه باشد. گزارش باید به تفاوت‌های طرف‌ها بپردازد، بدون این که میان‌شان قضاوت کند.
- گزارش نباید برای ارائه یک دیدگاه شخصی مورد استفاده قرار بگیرد. خود داری کردن از دخیل ساختن دیدگاه شخصی در گزارش یک مکلفیت حرفه‌ی است. دیدگاه خبرنگاران نه تنها نباید در گزارش مطرح شود؛ بلکه حتماً نباید به آن اشاره شود.
- نباید لباس، بسته‌ها، برجسپ‌ها و یا سایر اشیایی که در آن نشان یا شعار نامزدها یا احزاب وجود دارد از جانب خبرنگاران حمل شود.
- از بیان هر گونه نظر حزبی و یا دیدگاه نامزدها در جریان گردهمایی، گزارش دهی میدانی و یا مصاحبه‌ها جلوگیری نمایید. دیدگاه‌های سیاسی خود را تنها در محافل شخصی و با نزدیکان و اعضای خانواده‌ی خویش مطرح کنید.

صداقت و بی طرفی

خبرنگاران شهروندان جامعه اند و گذشته و حال شان متأثر از برنامه‌های آموزشی، فرهنگ جامعه و باورهای موجود است؛ با این هم مکلف هستند تا در جریان فعالیت گزارشگری بی طرفی خود را در تمام زمینه‌های کاری حفظ کنند. هرچند شاید بی طرفی کامل ممکن نباشد؛ اما خبرنگاران باید تلاش کنند تا در این زمینه سختگیر و صادق باشند.

- در جریان جمع آوری خبر و گزارشدهی، خبرنگاران باید تلاش کنند تا حد ممکن بی طرف باشند و هیچ گاهی نسبت به نامزدها و احزاب، طرف واقع نشوند.
- شیوه و شکل نوشتار به ویژه انتخاب تصاویر، نباید طرفداری خبرنگاران از یک نامزد نسبت به نامزدی دیگر را نشان بدهد.
- نقل قول‌ها، زاویه کمره، جابه‌جایی موضوعات و شرایط نشر گزارش باید با بی طرفی و یا حداقل با صداقت انتخاب شود.
- برخلاف اعتقاد شخصی خویش، خبرنگاران باید به صداقت در همه حالات ارزش بدهند.

هزینه بی توجهی

خبرنگار یک رادیو برای پوشش خبری گردهمایی حزب بر سر اقتدار به محل فرستاده می‌شود. در دروازه ورودی مکان گردهمایی اعضای حزب کلاه‌هایی را که نشان حزب را دارند توزیع می‌کنند. خبرنگار رادیو یکی از آن کلاه‌ها را برای بدور ماندن از آفتاب سوزان بر سر می‌گذارد. در همان شب او گزارش متعادلی را پیرامون این گردهمایی به نشر می‌رساند؛ اما روز بعد یکی از روزنامه‌های وابسته به اپوزیسیون، تصویر وی را با کلاهی که نشان حزب حاکم را دارد به نشر می‌رساند و وی را متهم به خدمت به منابع حکومت می‌سازد.

1.5 استقلال و صداقت

شهروندان از رسانه‌ها توقع دارند تا حقایق را با درستی و صداقت گزارش دهند. با توجه به این توقع شهروندان، خبرنگاران باید نه تنها بی طرف باشند؛ بلکه در برابر فشارهای سیاسی، اجتماعی و مالی نیز مقاومت کنند. خبرنگاران باید تنها از آمرین نهاد رسانه‌یی خویش پیروی کنند. خبرنگاران آزاد باید تنها از قواعد اخلاقی که خود به آن باور دارند پیروی کنند.

۲۴

استقلال

در جریان انتخابات، استقلال خبرنگاران ممکن است به اشکال مختلف مورد تهدید قرار بگیرد:

- مثال ۱: مالک نهاد رسانه‌یی به یکی از کاندیداها نزدیک است و از خبرنگاران خویش می‌خواهد تا فعالیت کاندیدای مورد نظر را به صورت دلخواه تحت پوشش قرار دهند.
 - مثال ۲: حکومت از خبرنگارانی که در رسانه دولتی فعالیت می‌کنند، می‌خواهد تا پوشش دلخواه رسانه‌یی را برای حزب حاکم مساعد بسازند.
 - مثال ۳: خبرنگاری که در رسانه شخصی فعالیت می‌کند، پس از نشر گزارش انتقادی، از جانب مقامات دولتی تحت فشار قرار می‌گیرد.
- خبرنگاران باید در برابر تمام این فشارها در حد ممکن مقاومت کنند. در جریان گزارش

دهی به مسؤولیت اخلاقی خویش توجه کرده و تلاش نمایند تا با صداقت و بی طرفی فعالیت نمایند. در صورت ضرورت می توانند از نهادهای ملی و بین‌المللی حمایت از خبرنگاران نیز طلب کمک کنند. یکی از مسؤولیت‌های این نهادها کمک به خبرنگاران تحت فشار است.

صداقت

خبرنگاران باید بدانند که چگونه خود را از احزاب و کاندیداها مستقل نگه دارند. خبرنگاران باید با احزاب و کاندیداها ارتباط برقرار کنند تا بتوانند از شخصیت و اهداف سیاسی شان آگاه شوند؛ اما نزدیکی بیش از حد می‌تواند خبرنگاران را وابسته بسازد. سیاستمداران می‌توانند سبب اغوای خبرنگاران شوند. ممکن است خود را دوست خبرنگاران نشان دهند؛ اما خبرنگاران باید توجه داشته باشند که آن‌ها ممکن است، برای انتقال تصویر خوب از شخصیت و برنامه‌های یک کاندید، مورد استفاده قرار بگیرند. روابط خبرنگاران با سیاستمداران باید خیلی حرفه‌یی و بدون ادعای دوستی باشد. بدین منظور یک خبرنگار باید به موارد زیر توجه کند:

- پول و یا تحفه ای را، به هر قیمت و هر نوعی که باشد، قبول نکند تا در آینده، روی تصمیم‌گیری‌هایش تأثیر نگذاشته، تضاد منافع ایجاد ننماید و بالاخره اعتبارش را صدمه نزند.
- هیچ نوع تحفه یا امتیازی را در برابر تبلیغات بیشتر نپذیرد. به گونه‌ی نمونه، خبرنگار هم‌دست سیاستمدار، در انجام حقه‌های انتخاباتی دانسته خواهد شد، در صورتی که در برابر به دست آوردن امتیاز، آن قضایا را گزارش ندهد.

اصول اضافی فعالیت صدقانه

- خبرنگار نباید اطلاعات را از راه‌های نادرست به دست آورد (مانند ضبط یک گفتگو بدون اجازه قبلی یک کاندیدا).
- خبرنگار نباید در برابر ارائه اطلاعات به کاندیداها پول به دست آورد.
- خبرنگار به کسانی که در باره فعالیت رسانه‌ها آگاهی ندارند باید بگوید که چگونه رسانه‌ها فعالیت می‌کنند و این که سخنان ایشان ممکن است جزء گزارشی گردد

- و مردم ممکن است آن را ببینند و بشنوند.
- خبرنگار نباید دست به دزدی اطلاعات بزند. هنگام استفاده از اطلاعاتی که سایر همکارانش جمع آوری کرده، باید آن‌ها را در جریان بگذارد.
- خبرنگار باید در گزارش خود نام گیرنده تصاویر راه و لو خودش باشد یا کسی دیگر، ذکر کند.

پیشنهاد سفر تمویل شده توسط کاندیداها و سایر خدمات مشابه

معمولا احزاب سیاسی از خبرنگاران دعوت می کنند تا به صورت رایگان به مناطق مختلفی که در آن مبارزات انتخاباتی شان برگزار می شود، به کمک مالی آن حزب سفر کنند؛ جایی که ممکن است غذای رایگان نیز به دست آورند. این گونه پیشنهادات را قبول نکنید؛ مگر این که شامل تمام خبرنگاران باشد.

بهترین راه حل در این زمینه این است که خبرنگاران با مصارف شخصی خود و یا شریک ساختن مصارف سفر با سایر خبرنگاران به جاهای مختلف سفر کنند. علاوه بر این، رسانه ای که خبرنگار بدان مربوط است باید مصارف هتل و غذا را بپردازد.

پرداخت هزینه سفر از جانب احزاب سیاسی تنها در موارد زیر قابل قبول است:

- هنگامی که از جانب کمیسیون انتخابات جایز دانسته شده است.
 - هنگامی که تمامی احزاب، هزینه انتقال خبرنگاران را می پردازند. در صورتی تنها یک حزب، به دلیل توانایی مالی چنین کاری را می کند، نباید پیشنهاد آن از جانب خبرنگاران قبول شود. عین پیشنهادات باید به تمامی رسانه‌ها صورت بگیرد، باید با سایر همکاران و هم مسلکان خود در این مورد مشوره کنید. در صورتی که همه گی پیشنهاد متذکره را قبول کرده باشند، شما هم قبول کنید، در غیر آن صورت، شما نیز آن را رد کنید.
 - در صورتی که حزب یا کاندید هیچ چیزی را در عوض تقاضا نمی کند، این مربوط به خود خبرنگار است تا در باره گردهمایی انتخاباتی، گزارشی تهیه کند و شیوه و زاویه پردازش به قضیه را خود تعیین کند.
- خبرنگاران تمامی نهادهای رسانه‌یی باید بدون هیچ گونه قید و شرط، هر گونه پیشنهاد پول را از جانب کاندیداها و احزاب رد کنند.

یک راه حل ممکن برای تأمین هزینه‌های سفر این است که کمیسیون انتخابات پول متذکره را برای آینده از خبرنگارانی که نهادهای رسانه‌بی شان توان پرداخت را ندارند، به عهده بگیرد. نهادهای نظارت کننده در همکاری با نهادهای خبری و تیم مبارزاتی کاندیداها می توانند مسؤولیت انتقال خبرنگاران را نیز به عهده بگیرند.

1.6 مسؤولیت اجتماعی

آزادی رسانه‌ها و مسؤولیت اجتماعی دو رخ یک سکه اند. یک خبرنگار در عین زمان یک شهروند است. در جریان فعالیت حرفه‌بی خویش باید برای حل تنش‌ها و بحران‌های سیاسی عمل کند؛ اما باید توجه داشت که یک خبرنگار یک شهروند عادی نیست، حرفه‌وی می‌تواند توجه خیلی‌ها را به خود جلب کند.

یک خبرنگار باید همیشه از تأثیرات مثبت و منفی فعالیت خویش آگاه باشد. این بدان معناست که بدون توجه به موضوع گزارش، باید نوشتار و لحن آن در حد ممکن بی طرف و غیر جانبدارانه باشد. این همچنان شامل قضاوت خاموش و انتخاب یک موضوع جنجال برانگیز است، که سبب انگشت نما شدن یک فرد یا گروه می‌گردد. در روشنی این مسایل، یک خبرنگار باید به موضوعات زیر توجه کند:

- احترام به شأن انسانی و اصل برائت الذمه افراد. خبرنگار باید از شک کردن بر اعتبار و شخصیت افراد بدون در دست داشتن اطلاعات کافی پرهیز کند.
 - یک خبرنگار باید به زنده‌گی و اطلاعات شخصی افراد احترام گذاشته و از مداخله در آن امور خود داری کند؛ مگر این که برای دانستن یک موضوع و یا حادثه خاص و مطرح کردن آن برای عموم مردم، بدان نیاز باشد.
 - یک خبرنگار باید از پخش شایعات جلوگیری کند، هرچند دیگران ممکن است این کار بکنند.
 - یک خبرنگار باید از اشتراک در گفتمان‌هایی که سبب افزایش نفرت، خشونت، ویرانی، دزدی، عدم تساهل، نژادپرستی، بیگانه‌هراسی و تبعیض می‌گردد پرهیز کند.
- در صورت عدم توجه به اصول فوق الذکر، خبرنگاران ممکن است به جرایم مختلف

محکوم شوند. در بعضی قضایای جدی همانند قضیهٔ یکی از رادیوها در رواندا، به دلیل تبلیغ برای "ژنوساید" یا کشتار دسته جمعی، تعدادی از خبرنگاران، از جانب محکمهٔ بین‌المللی، محکوم به جرایم علیه بشریت گردیدند.

کارتون های شما بسیار خونین اند.

IL Y A TROP
DE SANG
DANS TES
CARICATURES !!!

با سخنان نفرت برانگیز و افترا آمیز یک حزب و یا کاندیدا چگونه باید برخورد نمود

در جریان مبارزات انتخاباتی، معمولاً احزاب و کاندیداها از سخنان زشت و زنده نسبت به مخالفین خود استفاده می کنند. نشر شایعات و اتهامات نادرست، روش دیگری است که معمولاً برای تضعیف مخالفین استفاده می شود.

خبرنگاران هیچ چاره ای به جز نشر این مطالب ندارند؛ زیرا از طریق آن گفته‌ها، مردم می توانند شخصیت کاندیداها را بهتر بشناسند. مسؤلیت سخنان نفرت برانگیز و زنده بر عهده خبرنگاران نیست؛ بلکه بر عهده سیاستمداری است که چنین الفاظی را استفاده کرده است و خبرنگاران از وی نقل قول کرده اند.

تمام خبرنگاران، از لحاظ حرفه‌یی، به در نظر گرفتن موارد زیر مکلف هستند:

- گزارش دهی و نقل قول‌ها باید دقیق باشد و به درستی به احزاب و کاندیداها نسبت داده شود.
- برای متعادل شدن گزارش، باید نظریات مخالف را نیز جمع آوری کنید.
- بر آنچه که گفته شده است و یا نظریات مخالف آن، هیچ گاهی قضاوت منفی یا مثبت نکنید.

اما خبرنگاران می توانند نظریات شخصیت‌های مستقل و نخبه و یا مقامات نهادهای حقوق بشری را شامل گزارش خود بسازند، تا بتوانند ضررهای سخنان نفرت برانگیز و زنده سیاسی را نسبت به جامعه آشکار سازند.

باید به خاطر داشته باشید که حس مسؤلیت اجتماعی یک خبرنگار او را مکلف می سازد تا فضای سیاسی موجود در جامعه را در نظر بگیرد. در وضعیت شکننده سیاسی، هنگامی که گزارشی پیرامون بیانات نفرت برانگیز سبب به مخاطره افتیدن افراد، اجتماع و در کل ملت می گردد، یکی از راه‌ها، صرف نظر کردن از نشر چنین گزارش‌ها می باشد.

هرچند خبرنگاران می توانند راه‌های دیگری را نیز انتخاب کنند. به گونه نمونه، از طریق سرمقاله می توانند به سیاستمداران و مردم در باره تهدیدهای موجود، برخورد‌ها و خشونت‌ها هشدار دهند.

استفاده از رسانه ها: حکومت
استفاده از رسانه ها: اپوزیسیون

Sign on figure at left: *GOVERNMENT*
Sign on figure at right: *OPPOSITION*

ویژه گی های پروسه انتخابات

حتا کشورهایی که دارای سنت پایدار دموکراسی هستند نیز از تقلب انتخاباتی در امان نیستند. مثال‌های این موضوع شامل انتخابات شهرداری در فرانسه در سال ۱۹۹۷ است، هنگامی که تعداد زیادی از "رای دهنده‌گان غیر واقعی" در نواحی مختلف شهر پاریس ثبت نام کرده بودند. همچنان چالش‌هایی که در برابر عملیات ماشین شمارش آرا در انتخابات ریاست جمهوری امریکا در سال ۲۰۰۰ به میان آمده بود.

هرچند، در صورتی که احزاب، شهروندان، محاکم، حکومت و نیروهای مسلح یک کشور، انتخابات آزاد و عادلانه را عنصر اساسی زنده‌گی سیاسی بپذیرند، اختلالات و تقلب‌ها کمتر خواهد بود.

در کشورهایی که سابقه و تجربه بیشتری در عرصه دموکراسی دارند، رسانه‌ها بیشتر به کاندیدها، برنامه‌های شان، رای دهنده‌گان و تحلیل نتایج انتخابات توجه می‌کنند. سایر جنبه‌های انتخابات مانند ثبت نام رای دهنده‌گان و یا پروسه تأمین شفافیت انتخاباتی کمتر تحت پوشش قرار می‌گیرند. یکی از استثنائات قابل توجه، تقسیم دوباره حوزه‌های انتخاباتی است، تا از نفوذ حزب اکثریت بر انتخابات آینده جلوگیری شود.

در دموکراسی‌های نوظهور، کشورهای در حال گذار به دموکراسی، کشورهای پس از جنگ و کشورهایی که پس از حکمروایی طولانی مدت دکتاتوری دوباره در حال بازسازی هستند، وضعیت کاملاً متفاوت می‌باشد. نهادهای انتخاباتی که برای تضمین اعتبار و مشروعیت نتایج انتخابات تأسیس شده اند، اکثر اوقات در برابر فشارهای سیاسی و تقلب سیستماتیک، شکننده و آسیب پذیر اند. اتهامات تقلب و دزدیدن آرای مردم معمولاً پس از نشر نتایج انتخاباتی مطرح می‌شوند. این اتهامات همیشه مشکلات پس از انتخابات را باعث می‌گردند.

خبرنگاران در چنین اوضاع و احوال نقش بسیار مهمی را باید بازی کنند. بدون این که نقش پولیس، محکمه و یا نهادهای ناظر انتخاباتی را بازی کرده باشند؛ خبرنگاران باید توجه خود را روی سراسر پروسه انتخابات معطوف کنند و تلاش نمایند تا دریابند که آیا انتخابات، شفاف، آزاد و عادلانه، ممکن است یا خیر. مسؤولیت‌های حرفه‌یی خبرنگاران ایجاب می‌کند تا آنها پیرامون تمام اشتباهات، اختلالات و سؤاستفاده‌ها، به ویژه هنگامی از جانب منابع مسؤول و با اعتبار نیز تأیید شده اند، گزارش‌دهی نمایند. پوشش رسانه‌یی

انتخابات نیازمند آگاهی کامل از قوانین انتخاباتی است.

۲,۱ چارچوب حقوقی

قوانین اساسی بیشترین دموکراسی‌های پیشرفته، قواعد بین‌المللی انتخابات را، که توسط سازمان ملل متحد در اعلامیه جهانی حقوق بشر و میثاق حقوق مدنی - سیاسی تعریف گردیده است، شامل می‌باشند. این پیمان‌های بین‌المللی مشخص می‌سازند که هر شهروند حق دارد در انتخابات به حیث رای دهنده و یا کاندید اشتراک کند. جریان رای دهی نیز باید مطابق قواعد بین‌المللی، برابر، آزاد و سری باشد. در جریان وضع قوانین انتخابات، در برخی از کشورها، این قواعد ممکن است طوری تفسیر شوند که مخالف روح اصلی آنها بوده و مقاصد اصلی رهبران سیاسی شان را نیز پوشیده نگهدارد.

یک خبرنگار نه قاضی است و نه هم افسر پولیس؛ بلکه شاهد و گزارشگر اعمال و رفتار سیاسی، اقتصادی و اجتماعی آنانی است که در جریان انتخابات فعال هستند. بناً یک خبرنگار باید به موارد زیر توجه ویژه ای مبذول دارد:

شایسته گی و لازمه‌های کاندید شدن

آیا شرایط شایسته گی کاندیدان معقول به نظر می‌رسند؟ به گونه نمونه، تعیین حداقل سن برای کاندید شدن یک امر مشروع پنداشته می‌شود. به همین گونه، کاندید شدن افرادی که مسؤولیت‌های دیگری در دولت دارند، به دلیل ایجاد تضاد منافع، ممکن است رد شود (مثلاً کاندید شدن یک افسر نظامی و یا یک قاضی ممکن است رد شود). هرچند، کاندید شدن هیچ فردی به خاطر نژاد، جنسیت، مذهب، تحصیلات و یا اندیشه سیاسی رد نخواهد شد.

سایر موضوعات مهم:

- آیا ممکن است، تمام کاندیدان، به ویژه کاندیدان مستقل، شامل پروسه انتخاباتی شوند؟
- آیا ممکن است، پروسه تشخیص صلاحیت کاندیدان به تعویق بیافند و یا در آن نیاز به دادن پول باشد و در نتیجه بعضی نسبت به عده دیگر، برتری حاصل کند؟

- آیا معیارهای شهروندی طوری تعریف شده اند که مطابق آن بعضی از کاندیدان ممکن است رد صلاحیت شوند؟
- آیا افرادی که بر اساس محکوم بودن به بعضی از جرایم رد صلاحیت شده اند، به صورت عادلانه محاکمه شده اند، و یا این که حکم محکمه عمداً به منظور محروم ساختن آنها از انتخابات بوده است؟

برابری در تقسیم بندی حوزه‌های انتخاباتی

تقسیم بندی حوزه‌های انتخاباتی به معنای مشخص کردن مرزهای حوزه‌های انتخاباتی به صورت عادلانه است. این تقسیم بندی باید برای هر پروسه انتخاباتی از نو تعیین گردد، تا تغییرات جمعیت مناطق در نظر گرفته شود و از وجود تفاوت نفوس در حوزه‌ها جلوگیری گردد. تقسیم بندی حوزه‌های انتخاباتی هم چنان می‌تواند سبب تحریف نتایج انتخابات شود، به ویژه هنگامی که این کار به عهده پارلمان، که در آن حزب حاکم در اکثریت است، گذاشته شود. بازنویسی قواعد انتخاباتی از جانب احزاب حاکم، به خاطر بردن منفعت از آن، یک امر معمول است. خبرنگاران باید متوجه باشند که سه تکنیک زیر معمولاً مورد استفاده سیاستمداران قرار می‌گیرد:

- **تقسیم سنگرهای انتخاباتی** به چندین حوزه کوچک تا زمینه را برای تعداد بیشتر کاندیدان با رای دهنده‌گان کمتر مساعد بسازد.
- **تأسیس حوزه‌های بزرگ انتخاباتی** در جاهایی که احزاب مخالف قدرتمند هستند، تا این که تعداد برنده گان انتخاباتی آن‌ها را تا حد ممکن محدود نگهدارند.
- **تقسیم بندی حوزه‌ها با رای دهنده‌گان بیشتر**، جایی که احزاب حاکم می‌توانند با اکثریت برنده انتخابات باشند. بر اساس این روش یک حوزه انتخاباتی طوری تعیین می‌گردد که عده مشخصی از طرفداران اپوزیسیون را نیز در بر بگیرد؛ البته این تعداد نباید برای برنده شدن اپوزیسیون کافی باشد؛ بلکه باید سبب ضعیف شدن آن گردد. بر اساس این شیوه، اپوزیسیون از داشتن کاندیدان برنده در سایر حوزه‌های انتخاباتی نیز محروم خواهد شد.

هنگامی که قانون انتخابات برای محروم ساختن مخالفین طراحی می‌شود

رهبان حزب مخالف حکومتی که برای مدت‌های طولانی، به صورت غیر دموکراتیک اداره شده است، جهت آماده شدن برای انتخابات ریاست جمهوری آینده از رهبری حزب کنار می‌رود؛ اما چند ماه قبل از انتخابات، پارلمان کشور اصلاحیه‌ای را به تصویب می‌رساند که بر اساس آن تنها رهبران ارشد احزاب می‌توانند خود را برای انتخابات ریاست جمهوری کاندید نمایند. اصلاحیه متذکره تصریح می‌کند که تنها آن عده از رهبران ارشد احزاب که در هنگام وضع این اصلاحیه در این پُست‌ها ایفای وظیفه می‌کنند، حق دارند تا برای انتخابات ریاست جمهوری خود را نامزد نمایند.

۲،۲ ثبت نام رای دهنده‌گان

ثبت نام رای دهنده گام شامل ثبت نام تمامی افرادی است واجد شرایط رای دهی می‌باشند. بر اساس مُفاد میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی (۱۹۶۶)، طرز‌العمل ثبت نام رای دهنده‌گان باید تا حد ممکن ساده باشد و همچنان محل‌های ثبت نام باید برای تمام شهروندان به ساده گی قابل دسترس باشد. در کشورهایی که زبان‌های مختلف وجود دارد، تمام معلومات باید به زبان‌های رسمی که در قانون اساسی یادآوری شده اند و زبان‌های گروه‌های اقلیت آماده باشد.

تهیه فهرست رای دهنده‌گان، ثبت نام و ثبت دوباره رای دهنده‌گان، ممکن است بعضی مشکلات عمده را به ویژه در کشورهایی به میان بیاورد که با بحران‌ها و جابه جایی جمعیت روبه رو بوده اند. رای دهنده‌گان باید در محل‌های جدید بودوباش شان ثبت نام گردند و نام شان باید از محل‌های قبلی از فهرست رای دهنده‌گان حذف گردد. به روز ساختن فهرست رای دهنده‌گان، همچنان، می‌تواند از تقلب انتخاباتی، با استفاده از نام یک فرد در چندین فهرست و یا با استفاده از نام افرادی که در گذشته اند، جلوگیری می‌کند. این نوع تقلب‌ها معمولاً از جانب احزاب بر سر اقتدار صورت می‌گیرد. یک خبرنگار باید با هوشیاری تمام جریان ثبت نام رای دهنده‌گان را ارزیابی کند. خبرنگار باید به حمایت مسؤولین نهادهای انتخاباتی ثابت بسازد که جریان ثبت نام، به شمول تشخیص شایسته گی رای دهنده‌گان و به روز شدن فهرست رای دهنده‌گان، شفاف می‌باشد.

شایسته گی رای دهنده گان

- تمام شهروندان یک کشور، در صورتی که معیارهای شایسته گی رای دهی را داشته باشند، حق دارند در انتخابات شرکت کنند. این معیارها شامل داشتن سن معین، و رد نشدن شایسته گی افراد از جانب نهادهای انتخاباتی به دلیل ناتوانی ذهنی و یا عذرهای قانونی است.
- در کشوری که افراد دارای دو تابعیت و یا تبعید شده گان حق رای دهی ندارند، خبرنگاران باید خود را مطمئن بسازند که معیارهای رای دهی قبل از رای دهی جهت کم کردن آرای مخالفین تغییر نخورده است.
- محبوس کردن افراد پس از محکوم شدن به جرمی، بعضی اوقات به خاطر رد کردن شایسته گی افراد جهت رای دهی، مورد استفاده قرار می گیرد.
- شهروندان نباید بر اساس قانون و به دلایل جنسیت، نژاد، دیدگاه‌های سیاسی، مذهب، زبان، بی سوادگی، مالکیت و یا عدم توانایی پرداخت هزینه ثبت نام، از رای دهی محروم گردند.

به روز ساختن فهرست رای دهنده گان

هنگامی که فهرست رای دهنده گان تهیه می گردد، خبرنگاران باید به طرز العمل‌های زیر متوجه باشند:

- اسم تمامی شهروندان شایسته انتخابات باید در فهرست موجود باشد.
- اسم تمامی افرادی که وفات نموده اند باید از فهرست خارج شود.
- اسم یک رای دهنده باید تنها در یک فهرست موجود باشد.
- قانون انتخابات باید به آن‌ها آنگونه که نام شان در فهرست موجود نیست، اما آن‌ها توانسته اند هویت خود را ثابت بسازند، اجازه رای دهی بدهد.
- طرز العمل‌های ثبت نام رای دهنده گان، به شمول تاریخ ختم ثبت نام، باید در تمام مناطق مساوی باشد.
- گروه‌های سیار ثبت نام باید به مناطق دور افتاده فرستاده شوند.
- تعداد زیاد و غیر معمول رای دهنده گان ثبت نام شده در محل‌های مشخص، باید شامل تقلب دانسته شود.

آیا خوردسالان رای داده اند؟

فهرست جدید ثبت نام رای دهنده‌گان در یک کشور نشان از تقریباً ۱۰ درصد بیشتر شدن تعداد رای دهنده‌گان می‌دهد.

۴۵ درصد این رای دهنده‌گان از شمال کشور، مرکز فعالیت‌های حزب حاکم، هستند. ۳۰ درصد دیگر نیز از مرکز کشور، جایی که باز هم حزب حاکم در آن نفوذ دارد. باقی ۲۵ درصد مربوط به جنوب کشور می‌باشد، جایی که مخالفین حکومت در آن نفوذ بیشتری دارند.

این عدم توازن، تعجب آور است، به خاطری که جمعیت رای دهنده‌گان ثبت نام شده در جنوب سه برابر کمتر از جمعیت شمال و مرکز کشور است. ایوزیسیون تصور می‌کند که حزب حاکم به کمک کارمندان دولت در مناطق شمال و مرکز کشور، خوردسالان را نیز برای رای دهی شامل فهرست ساخته اند.

اتهام با شواهد ثابت نمی‌شود؛ اما در روز رای دهی، ناظرین محل‌های رای دهی در مرکز و شمال کشور تشخیص می‌دهند که تعداد زیادی از رای دهنده‌گان، زیر سن قانونی قرار دارند.

۲,۳ مدیریت انتخابات

بیشترینه دموکراسی‌های در حال رشد، کمیسیون‌های ملی و مستقل انتخاباتی را تأسیس کرده اند تا شفافیت و اعتبار انتخابات را تضمین کنند. در کشورهایی که این سیستم جا افتاده است، هنگامی که تقلبی مشاهده می‌شود، نتایج انتخابات باید به حالت تعلیق درآید، تا اطمینان حاصل شود که نتایج نهایی انتخابات با این تقلب‌ها صدمه نبیند.

کمیسیون‌های انتخاباتی یکجا با نهادهای ملی، پروسه انتخابات را تنظیم و به پیش می‌برند. آن‌ها معیارهای شایسته گی رای دهنده‌گان، احزاب و نامزدها را تثبیت می‌کنند و بر عملکرد مقامات مربوط به انتخابات، کارمندانی که مراکز رای دهی را مدیریت و آرا را شمارش می‌نمایند، نظارت می‌کنند. کمیسیون‌ها نیز قواعد انتخاباتی را تصویب و اجرای آن را به عهده می‌گیرند. (در این زمینه صفحه‌های بعدی را مشاهده کنید)

این قدرت بیش از حد کمیسیون‌ها نیازمند بی طرفی مطلق آن‌ها می‌باشد. کمیسیون‌های انتخاباتی معمولاً متشکل از اعضای جامعه مدنی می‌باشند؛ در حالی که در بعضی کشورها، کمیسیون‌های انتخاباتی، متشکل از نماینده گانی اند که توسط احزاب انتخاب شده اند. هیچ فورمول واحدی برای تضمین استقلال کمیسیون‌های انتخاباتی وجود ندارد. در این کمیسیون‌ها سو استفاده‌ها، از ارباب گرفته تا فساد اداری، همیشه ممکن است وجود داشته باشد.

با این وصف یک خبرنگار باید ثابت بسازد که ساختار و فعالیت کمیسیون انتخاباتی منطبق با مأموریت دموکراتیک آن می‌باشد. این فعالیت خبرنگاری می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- **گزارش دهی پیرامون کمیسیون انتخاباتی و اعضای آن.** سطح

اختیارات کمیسیون انتخاباتی کدام است؟ اعضای کمیسیون از چه توانایی‌هایی برخوردارند؟ آیا در سیاست دخیل بوده اند؟ آیا روابط خانواده گی با مقامات حکومتی و یا احزاب سیاسی دارند؟ آیا دارای منافع اقتصادی که سبب طرفداری از یک حزب در برابر حزب دیگری شود، می‌باشند؟

- **بررسی رفتار کمیسیون انتخاباتی با احزاب و کاندیدان.** آیا کاندیدان

انتخاباتی در جریان تشخیص شایسته گی شان سلب صلاحیت شده اند؟ اگر چنین چیزی اتفاق افتیده است، آیا این امر به نفع حزب حاکم و یا رئیس جمهوری که خلع قدرت می‌شود، بوده است؟ آیا قواعد مبارزات انتخاباتی بالای تمام احزاب به صورت یکسان اجرا شده است؟ آیا اعتراضات اپوزیسیون همانند اعتراضات حزب حاکم، به صورت فوری مورد رسیده گی قرار گرفته اند؟ هنگامی که حکومت قانون انتخابات را نقض کرده است، آیا کمیسیون آن قضیه را به نهادهای مسؤل قانونی ارجاع داده است؟

- **تثبیت منابع کافی مالی و لوژستیکی کمیسیون انتخابات.** آیا اسناد

مربوط به هزینه‌های کمیسیون برای مردم قابل دسترس استند؟ آیا کارمندان اداری کمیسیون به درستی آموزش دیده اند؟ این مورد اخیر مهم است به خاطرگی که همیشه اختلالات به منظور کنترل نتایج انتخابات صورت نمی‌گیرد؛ بعضی

اوقات به دلیل عدم آگاهی و آموزش کمتر کارمندان اداری کمیسیون انتخاباتی، ممکن است نتایج آرای انتخابات نیز متأثر شود.

رسانه‌ها باید اعتبار تمام میکانیزم‌های وضع شده را، که به خاطر جلوگیری از سوء استفاده سیاسی به ویژه برای جلوگیری از نفوذ حزب حاکم به میان آمده‌اند، مورد تحقیق قرار دهند.

مثال: در کشوری که فهرست تعیین‌تقلب رای دهنده‌گان ثبت نام شده، به صورت برقی، دائمی، اتوماتیک و تصدیق شده، به خاطر راه اندازی انتخابات عادلانه و با اعتبار تهیه شده است، در جریان نشر نتایج انتخابات، در روز انتخابات، در مناطقی که اپوزیسیون در گذشته‌ها برنده بوده‌اند، این سیستم به سبب قطع شدن برق خاموش می‌شود.

نمای بیرونی یک کمیسیون انتخاباتی مستقل

کمیسیون مستقل انتخابات یک کشور که مسؤلیت راه اندازی انتخابات را بر عهده دارد، متشکل از یک قاضی، پنج عضو حزب حاکم، پنج عضو اپوزیسیون پارلمانی، سه عضو احزابی که در پارلمان حضور ندارند و سه عضو جامعه مدنی می‌باشد. اعضای احزابی که خارج از پارلمان هستند و اعضای جامعه مدنی، توسط پارلمان انتخاب شده‌اند؛ جایی که حزب حاکم در آن از اکثریت مطلق برخوردار می‌باشد.

این حالت می‌تواند سبب برتری حزب حاکم در کمیسیون انتخابات شود. طوری که ممکن است نتایج انتخابات را نیز متأثر بسازد؛ زیرا در اکثر موارد، کمیسیون انتخابات، اختلاف موجود در میان اعضای خود را از طریق رای گیری حل و فصل می‌کند و حزب حاکم نفوذ بیشتر در آن دارد.

۲,۴ کاندیدان و احزاب

حقوق و توانایی‌های احزاب و کاندیدانی که در انتخابات در برابر هم رقابت می‌کنند، به صورت عموم در قانون درج می‌گردد. این قوانین جزئیات قواعد مبارزات انتخاباتی را مشخص می‌سازند؛ مدت مبارزات انتخاباتی، شیوه‌های مالی، نوعیت اعلانات و محل نصب آگهی‌ها، نوعیت برخورد و صحبت‌هایی که نامزدها باید در برابر هم داشته باشند، طرزالعمل حل شکایات و غیره.

مُفاد قوانین انتخاباتی، با توجه به عوامل تاریخی، سیاسی و اجتماعی، می‌تواند از یک کشور تا کشور دیگری متفاوت باشد. اما همهٔ قوانین انتخاباتی باید با میثاق بین‌المللی حقوق مدنی – سیاسی (۱۹۶۶)، که حقوق هر کاندید و حزب را برای راه اندازی مبارزات انتخاباتی، در چارچوب محدودیت‌های سلامت عمومی، تضمین نموده است، همخوانی داشته باشد.

قوانین انتخاباتی عموماً از جانب خود احزاب تسوید می‌گردد. احتمال پیروی احزاب از قواعدی که خود در نوشتن آن دخیل بوده و آزادانه به آن رضایت داده اند، بیشتر است. اگر بعضی از احزاب از پیروی قواعد متذکره سرپیچی می‌کنند، خبرنگاران باید علت آن را جستجو کنند. هرگاه تمام احزاب قواعد انتخاباتی را پذیرفتند، وظیفهٔ خبرنگاران این است تا از پیروی کامل از قواعد متذکره و احترام به آن، خود را آگاه بسازند.

حقوق احزاب و کاندیدان

- حق برگزاری نشست‌های سیاسی و نصب آگهی‌های سیاسی مطابق به محدودیت‌هایی که قانون تعیین کرده است.
- هیچ کاندید و یا عضوی از تیم مبارزاتی وی نباید با تهدیدها، اذیت و آزار، ارباب و یا حمله مواجه شود.
- هیچ شهروندی نباید با تهدید و یا وسیلهٔ غیر قانونی دیگر از رای دهی بازداشته شود.
- نهادهای مجری قانون باید، بدون هیچ گونه تبعیض، امنیت تمام کاندیدان و مکان‌هایی را که در آن نشست‌های سیاسی برگزار می‌کنند، تأمین نمایند.
- کمیسیون انتخاباتی باید قوانین انتخاباتی را بر تمامی احزاب و کاندیدها، به ویژه در زمینهٔ برخورد با مشکلات و شکایات، به صورت برابر اجرا نماید.

مسئولیت‌های احزاب و کاندیدان

- نباید سبب تحریک خشونت و یا تهدید به امنیت عمومی شوند.
- نباید بیانه‌های توهین آمیز نسبت به سایر احزاب و گروه‌ها، به خاطر تفاوت‌های نژادی، جنسیت، مذهب و یا طبقهٔ اجتماعی شان، منتشر کنند.
- نباید حملات سیاسی خود را بر مبنای زنده‌گی خصوصی مخالف سیاسی خویش

استوار سازند.

- نباید گردهمایی‌های سایر احزاب و نامزدها را برهم بزنند. هم چنان نباید دست به خرابکاری زده، نشانها، آهنگ‌ها و آگهی‌های دیگران را تحریف نمایند.
- نباید رای و حمایت رای دهنده‌گان را با پول بخرند.
- دارای موازین انضباطی باشند که در صورت تخلف از قواعد موجود انتخاباتی، اعضای خود را مجازات کنند.
- منابع مالی خود را باید شفاف ساخته و به نشر برسانند.
- نباید از منابع عامه (از قبیل عرادہ جات، تعمیرات و غیره) برای راه اندازی مبارزات انتخاباتی استفاده کنند.

خریداری رای و حمایت مردم

کشوری تصمیم می‌گیرد تا برای مبارزه با فساد انتخاباتی از نشان انگشت در کارت‌های انتخاباتی استفاده کند. وسیله‌های ثبت‌کننده نشان انگشت شهروندان واجد شرایط رای دهی به گوشه‌های مختلف فرستاده می‌شوند.

هنگامی که مبارزات انتخاباتی آغاز می‌گردد، حزب حاکم، فعالین خود را به مناطق فقیرنشین کشور؛ جایی که بیشترین مردم بیسواد اند می‌فرستند. فعالین حزب حاکم در بدل رای، وعده دادن پول را به مردم می‌دهند و اظهار می‌دارند که با گرفتن نشان انگشت ایشان، حکومت، خواهد فهمید که چگونه آن‌ها رای داده‌اند. بیشترین مردم به این موضوع باور خواهند کرد؛ زیرا در هنگام رای دهی از آن‌ها خواسته خواهد شد که انگشت رنگی شان را مقابل تصویر نامزد مورد نظر خود بگذارند و آن را نشانی کنند.

۲.۵ دسترسی متناسب به رسانه‌ها

تمام کاندیدان و احزابی که در جریان انتخابات با هم رقابت می‌نمایند، باید در حد متناسبی به رسانه‌ها دسترسی داشته باشند. این یکی از بنیادی‌ترین اصول انتخابات آزاد، شفاف و با اعتبار است که از جانب نظام‌های دموکراتیک جداً در نظر گرفته می‌شود. در بسیاری قضایا، کمیسیون انتخاباتی و یا یک نهاد نظارت‌کننده رسانه‌یی، چگونه گی

اجرای این اصل و مجازات متخلفین را تعیین می‌کند. خبرنگاران باید از قوانین و اصولی، که نقش رسانه‌ها را در انتخابات تعیین می‌کند، آگاه باشند. دسترسی مناسب به رسانه‌ها، الزاماً به معنای دسترسی کاملاً برابر نیست. در صورتی که تعداد احزاب و کاندیدان بسیار زیاد است، سهمیه رسانه‌های چاپی، شنیداری و دیداری، بر مبنای اهمیت شان، میان شان تقسیم می‌گردد. معیار تعیین اهمیت احزاب و نامزدها، معمولاً عبارت از تعداد کرسی‌های پارلمان، تعداد موجود اعضا در حکومت، میزان آرایبی که در انتخابات قبلی به دست آورده اند و تعداد نامزدهایی که برای انتخابات جاری مطرح شده اند، می‌باشد. همچنان سهمیه موجود بر اساس مذاکره میان احزاب نیز می‌تواند تعیین گردد. این مذاکرات، به ویژه، زمانی اتفاق می‌افتد که نتایج انتخابات قبلی به چالش کشیده شده باشد.

دسترسی به رسانه‌هایی که ملکیت عامه دانسته می‌شوند

رسانه‌هایی که ملکیت عامه دانسته می‌شوند، قانوناً، مدافع منابع عامه می‌باشند. این مشخصه سبب می‌شود که رسانه‌های عامه به صورت عادلانه فعالیت کنند. خبرنگاران باید مطمئن شوند که رسانه‌های عامه تحت تأثیر و نفوذ حکومت قرار ندارند. برای مطمئن شدن خبرنگاران پیرامون بی‌طرفی رسانه‌های عامه، موارد زیر ضروری می‌باشد:

- تقسیم بندی زمان نشرات رسانه‌یی زمانی با مشکل مواجه می‌شود که حزب حاکم زمان بهتری را در رسانه‌های شنیداری و دیداری به خود اختصاص دهد و به سایر احزاب، زمان کمتر ارزشمند را اختصاص دهد.
- به دلیل مسؤولیت‌های حکومت، حزب حاکم از امکان بیشتر پوشش نشراتی نسبت به سایر احزاب برخوردار می‌گردد؛ اما این عدم برابری باید معقول باشد و از راه‌های دیگر جبران شود.
- مناسب بودن دسترسی به رسانه‌ها از طریق نوعیت پوشش رسانه‌یی نیز سنجیده می‌شود. رسانه‌هایی که ملکیت عامه دانسته می‌شوند، نباید هیچ گونه برتری و یا نگاه منفی را به احزاب و کاندیدان نسبت دهد.
- اصل متناسب بودن دسترسی به رسانه‌ها باید به تمام برنامه‌ها، به شمول اخبار، مصاحبه‌ها، بحث‌ها و نشرات زنده، صراحت داده شود.

نشریات غیرمنصفانه رسانه‌های که ملکیت عامه دانسته می‌شوند

قانون انتخابات کشور، رادیوی دولتی را مکلف می‌داند تا زمان نشراتی مساوی را به سه حزب عمده، که در جریان انتخابات پارلمانی با هم رقابت می‌کنند، مساعد سازد. تصمیم گرفته می‌شود که نیمی از زمان نشراتی در جریان برنامه‌های خبری برای سه حزب رقیب به شکل زیر در نظر گرفته شود:

۴۰ درصد زمان به حزب حاکم، ۴۰ درصد دیگر به حزب دومی و باقی ۲۰ درصد زمان به حزب سومی که در انتخابات قبلی در رده سوم قرار گرفته بود. رادیو، مطابق این تصمیم، عمل می‌کند؛ اما زمان باقی مانده برنامه خبری را به فعالیت‌های حکومت اختصاص می‌دهد؛ این در حالی است که تمام مقامات حکومت، مربوط به حزب حاکم اند. بنا بر عمل، رادیوی متذکره، مجموعاً ۷۰ درصد زمان نشریات برنامه‌های خبری را به حزب حاکم، ۲۰ درصد را به حزب دوم و ۱۰ درصد زمان نشراتی را به حزب سوم اختصاص داده است.

دسترسی به رسانه‌های خصوصی

رسانه‌هایی که ملکیت خصوصی دانسته می‌شوند نیز مکلف به عرضه خدمات مساویانه به تمام احزاب و نامزدها می‌باشند. در بعضی از کشورها، مقررات انتخاباتی مربوط به رسانه‌های خصوصی عین مقرراتی است که برای رسانه‌های عامه وضع شده است؛ اما در بعضی کشورهای دیگر، به خاطر حفظ استقلال نشراتی، نشریات رسانه‌های خصوصی در هنگام انتخابات، توسط قانون انتخابات تنظیم نمی‌گردد.

به گونه نمونه، خیلی هم غیر معقول به نظر نمی‌رسد که یک رسانه خصوصی از یک نامزد حمایت کند و نامزد رقیب آن را مورد انتقاد قرار دهد؛ اما این رسانه‌ها باید حق پاسخ دادن به انتقادات را به نامزد رقیب بدهند و به خاطر نشر نظریات وی نباید از وی تقاضای پول، داشته باشند.

افزون بر این، در جریان انتخابات، رسانه‌های خصوصی نیز مکلف به پیروی از تمام قواعد اخلاقی و حرفه‌ی خبرنگاری، به شمول استفاده نکردن از لحن نفرت برانگیز، تحریک کننده و تعصب آمیز، در جریان گزارش دهی می باشند. به گونه نمونه، اگر نشر پیام‌های سیاسی در بدل پول مجاز باشد، رسانه‌های خصوصی باید به تمام احزاب و نامزدها حق نشر پیام‌های سیاسی و انتخاب زمان آن را بدهند.

در نهایت، خبرنگاران باید به خاطر داشته باشند که تمام رسانه‌ها (رسانه‌های عامه، خصوصی و دولتی)، باید مقررات مربوط به مبارزات انتخاباتی را در نظر داشته، مطابق برنامه ریزی کمیسیون انتخاباتی، مرحله خاموشی - مبارزاتی را احترام گذاشته و از محدودیت‌هایی که برای نشر گزارش پیرامون نتایج همه پرسشی‌ها قبل و یا در جریان انتخابات تعیین شده است، پیروی کنند.

۲.۶ روز انتخابات

جریان رای دهی و شمارش آرا ممکن است شاهد تقلب‌های بزرگ و آشکار، به شمول پُر کردن صندوق‌های رای و تحریف نتایج رسمی انتخابات، باشد. در یک دهه گذشته این گونه تقلب‌ها، به دلیل حضور گسترده ناظرین انتخاباتی در مراکز رای دهی، کاهش یافته است؛ اما هنوز هم خطر وجود دارد و تقلب ممکن است در هر مرحله پروسه انتخابات اتفاق بیافتد. امکان دارد رای دهنده‌گان در هنگام رای دهی با تهدید مواجه شوند. ممکن است، آرا نابود شود و یا هم در هنگام شمارش به تعداد آرا افزوده شود. هم چنان امکان دارد صندوق‌های رای، در هنگام انتقال دادن به مراکز محلی کمیسیون انتخابات جابه جا شوند و یا هم نتایج انتخابات قبل از فرستان به دفتر مرکزی کمیسیون انتخابات، تحریف گردد. خبرنگاران باید پرسش‌های زیر را در هر مرحله پروسه رای دهی از خود بپرسند:

رای دهی

- آیا در نزدیکی و یا داخل مرکز رای دهی، فعالیت‌های تبلیغاتی و یا مواد تبلیغاتی موجود است؟ آیا نشانه ای از تهدید یا فشار بالای رای دهنده‌گان وجود دارد؟
- آیا افراد غیر مسؤول، مانند نظامیان، در مراکز حضور دارند؟ اگر حضور دارند، آیا در کار کارمندان انتخابات مداخله می کنند؟

- آیا طرز العمل‌های رای دهی مدنظر گرفته می‌شود؟ آیا کارمندان مؤظف کمیسیون انتخابات در مراکز حضور دارند، تا اجرای طرز العمل‌ها را مد نظر بگیرند؟ آیا رای دهی مخفی است؟ آیا صندوق‌های رای دهی به درستی قفل گردیده‌اند؟ آیا نشانه‌ای از بُر کردن صندوق رای دهی با انداختن چندین رای از جانب یک رای دهنده وجود دارد؟
- آیا نماینده گان احزاب در مراکز رای دهی حضور دارند؟ آیا در کار نظارت شان کسی مداخله نموده است؟ آیا این نماینده گان در کار کارمندان کمیسیون انتخابات مداخله نموده‌اند؟

شماری آرا

- آیا آرا به صورت روشمند و درست حساب گردیده‌اند؟ آیا آرای هر یک از کاندیدان به صورت درست جدا شده و حساب گردیده است؟ آیا تعداد رای دهنده گان با تعداد آرای موجود در صندوق برابر هستند؟ آیا ورقه‌های سفید رای دهی به درستی نگهداری شده، باطل گردیده و یا نابود شده‌اند؟
- آیا عدم موافقت میان کارمندان کمیسیون انتخابات به وجود آمده است؟ آیا همهٔ این کارمندان، نتایج رای دهی را امضا نموده‌اند؟ اگر امضا نکرده‌اند، چرا؟ آیا کاپی نتایج رای دهی به نماینده گان احزاب و سایر ناظرین سپرده شده است؟

گردآوری مجموع آرا

- آیا امنیت انتقال صندوق‌های رای دهی و سایر اسناد مراکز رای دهی به دفاتر ساحوی کمیسیون انتخاباتی به درستی تأمین شده است؟
- آیا نماینده گان احزاب و ناظرین انتخاباتی حق حضور در جریان گردآوری مجموع آرا را داشته‌اند؟ آیا در فعالیت‌های شان مداخله صورت گرفته است؟ آیا آن‌ها کاپی نتایج آرا مرکز رای دهی را قبل از فرستادنش به دفتر مرکزی کمیسیون انتخاباتی به دست آورده‌اند؟

اعلان نتایج انتخابات

- آیا تأخیر غیرمعمول در اعلان نتایج وجود داشته است؟

- آیا نماینده گان احزاب اجازه داشته اند تا در شمارش نهایی آرا حاضر باشند؟
- آیا تفاوتی میان نتایج آرای روز انتخابات و اعلان نهایی نتایج وجود دارد؟

چالش‌های پس از انتخابات

- آیا کاندیدان اعتراض‌های شان را در مورد نتایج انتخابات درج کرده اند؟ آیا وقت کافی برای تهیه و درج اعتراض‌ها داده شده است؟ آیا نشانه‌هایی از مستقل نبودن نهادی که مسؤولیت رسیده گی به چالش‌های انتخاباتی را به عهده دارد، موجود است؟ آیا دلایل رد و یا قبول اعتراض‌ها موثر به نظر می رسد؟

۲،۷ اعلان نهایی نتایج انتخابات

خبرنگاران باید با اعلان نهایی نتایج انتخابات با احتیاط برخورد نمایند. پوشش غیر معقول اعلان نهایی نتایج انتخابات، ممکن است سبب ایجاد هرج و مرج شود. به ویژه هنگامی که احزاب و کاندیدان در جریان رای دهی یکدیگر خود را به تلاش برای تقلب متهم نموده اند. هنگامی که اعتراض‌های انتخاباتی نزد نهاد مسؤول درج می گردد، خبرنگاران باید دلایل اعتراض‌ها و پروسه رسیده گی به آن را به صورت گام به گام، تحت پوشش قرار دهند.

یکی از قواعد اساسی این است که خبرنگاران نباید نتایج نهایی انتخابات را، قبل از اعلان رسمی کمیسیون انتخابات، به نشر برسانند. در بسیاری کشورها، خبرنگاران و رسانه‌های خبری، به خاطر نقض این قاعده، با مجازات قانونی مواجه می شوند. جریان شمارش آرا نباید به صورت زنده پخش گردد. هیچ گاهی نباید بر مبنای حدس و گمان در باره تعداد آرا گزارش دهی شود. هرچند، خبرنگاران ممکن است در باره اوضاع و احوال حاکم بر محل شمارش آرا گزارش دهی نمایند؛ به گونه مثال، چه تعداد افراد در شمارش آرا دخیل هستند؟ آیا طرزالعملی که از جانب کمیسیون انتخاباتی وضع شده است، به درستی، اجرا می گردد؟

نتایج جزئی و نتایج نهایی

با توجه به نظام انتخاباتی کشورها، طرزالعمل شمارش آرا، گردآوری مجموع آرا و حل و فصل اعتراض‌ها (ممکن است باعث شمارش دوباره آرا گردد) شاید چندین ساعت و یا

هفته را در بر بگیرد. به همین گونه، نتایج انتخابات ممکن است، به صورت تدریجی، محل به محل، ناحیه به ناحیه و یا در هر مرکز رای دهی به صورت پیهم اعلان گردد. در جریان شمارش ابتدایی آرا، نشر نتایج جزئی آرا توسط خبرنگاران ممکن است به کمتر شدن خطر تقلب کمک کند. هرچند، اعلان این نتایج جزئی، طبق قانون انتخابات، باید مبتنی باشد بر اعلامیه رسمی مسؤول مرکز رای دهی و یا مسؤولین دفتر محلی کمیسیون انتخاباتی.

سروی ها و پیش گویی نتایج انتخابات

مصاحبه با رای دهنده‌گان در مراکز رای دهی یکی از تجربه‌های معمول در بعضی از کشورها می‌باشد. هدف از این گفتگوها دانستن نتایج نهایی انتخابات قبل از نشر رسمی آن است.

اما این طریقه خیلی هم مورد اعتبار نیست؛ زیرا کسی نمی‌داند که آیا رای دهنده‌گانی که با آن‌ها مصاحبه صورت گرفته است، حقیقت را گفته‌اند یا خیر. حتا در پیشرفته‌ترین نظام‌های دموکراسی، ضروری پنداشته می‌شود، تا مصاحبه‌های محل رای دهی، بی طرفانه و با اعتبار باشد. در هر صورت، نتایج مصاحبه‌های محل رای دهی نباید قبل از بسته شدن آخرین مرکز رای دهی منتشر گردد.

عین توجه باید به تکنیک نمونه برداری از رای دهنده‌گان، که پیش گویی نتایج انتخابات نیز نامیده می‌شود، صورت گیرد. این پیش گویی نتایج نهایی، معمولاً مبتنی بر محاسبه نتایج جزئی می‌باشد. رسانه‌هایی که از این روش استفاده می‌کنند، روش کار خود را به مردم اعلان نموده و میزان اشتباه را در این شیوه نیز باید واضح سازند. رسانه‌ها باید توجه داشته باشند که تنها در صورتی می‌توانند از این روش‌ها استفاده کنند، که از جانب کمیسیون انتخاباتی مجاز دانسته شده باشند. در صورت مجاز بودن، رسانه‌ها باید محدودیت‌هایی را که ممکن است موجود باشد، در نظر بگیرند.

۲,۸ دیگر نقش آفرینان ناظر بر انتخابات

احزاب سیاسی

احزاب سیاسی بر همدیگر نظارت می‌کنند. آن‌ها حق دارند تا نماینده‌گان شان، در روز انتخابات، در داخل مراکز رای دهی حضور داشته باشند. در برخی کشورها، کارمندان

کمیسیون انتخاباتی در تمام سطوح (محلی، منطقه‌یی و ملی) از جانب احزاب سیاسی انتخاب می‌گردند.

هر نماینده حزبی می‌تواند به خبرنگاران در بارهٔ تقلب و یا تلاش برای تقلب احزاب مخالف اطلاعات بدهد. خبرنگاران می‌توانند از چنین منابعی برای گزارش دهی استفاده نمایند؛ اما باید خیلی احتیاط کنند تا مورد سوءاستفاده قرار نگیرند.

هر حزب ممکن است، به منظور صدمه زدن به سایر احزاب، از خبرنگاران برای پخش شایعات، استفاده نماید.

نهادهای جامعه مدنی

انجمن‌های ملی و مؤسسات غیر دولتی در اکثر مواقع در پروسهٔ نظارت، به منظور وارسی شفافیت انتخابات و این که مردم از همه جریانات آگاه اند، اشتراک می‌ورزند. خبرنگاران باید به اعلامیه‌ها، گزارش‌ها و کنفرانس‌های مطبوعاتی نهادهای جامعهٔ مدنی توجه خاصی مبذول دارند.

فعالیت نهادهای جامعهٔ مدنی ممکن است به امکان تقلب، اختلالات و یا کوتاهی در مدیریت انتخابات اشاره داشته باشد؛ اما خبرنگاران باید در این زمینه نیز با احتیاط عمل کنند. تمامی نهادهای مدنی نیز بی‌طرف و مستقل بوده نمی‌توانند. بعضی از این نهادها ممکن است با دولت و احزاب، روابط پنهانی داشته باشند.

ناظرین انتخابات

در نظام‌های در حال گذار به دموکراسی، نظارت بر انتخابات، به یکی از راه‌های مهم حفاظت از سراسری بودن و شفافیت انتخابات، تبدیل شده است. ناظرین مستقل سبب بیشتر شدن اعتماد رای دهنده‌گان گردیده و به تعیین میزان مشروعیت انتخابات کمک می‌کنند.

مأموریت ناظرین انتخاباتی ممکن است، ملی، منطقه‌یی و یا بین‌المللی باشد. بعضی از این ناظرین، تنها در روز انتخابات به نظارت می‌پردازند؛ در حالی که بعضی دیگر آن‌ها سرتاسر پروسهٔ انتخابات را زیر نظر می‌گیرند. بیشترین ناظرین از افشای آنچه که مشاهده کرده اند، به خبرنگاران، در جریان پروسهٔ رای دهی منع می‌گردند. نتایج نظارت ناظرین، تا یک روز پس از روز رای دهی، در گزارشی واحد، جمع‌آوری می‌شود.

بعضی از ناظرین ممکن است بخواهند تا اطلاعات به دست آمده راه بدون این که اسمی از ایشان گرفته شود، به خبرنگاران منتقل نمایند. از این رو خبرنگاران باید تلاش کنند تا رابطه قابل اعتمادی با ناظرین داشته باشند. ناظرین باید از جانب خبرنگاران مطمئن ساخته شوند که نام و حرف‌های شان ضبط نخواهد شد و هم چنان نام خودشان و نام نهاد مربوطه شان در گزارش خبری ذکر نخواهد گردید.

۱,۸ چگونه باید با تقلب انتخاباتی برخورد صورت گیرد؟

تمام اختلالات تشخیص شده در جریان انتخابات، ضرورتاً به معنای تقلب نیست. ناکامی در اجرای بعضی از طرزالعمل‌ها در مراکز رای دهی ممکن است به خاطر عدم معلومات و آموزش اندک کارمندان انتخاباتی باشد. خبرنگارانی که شاهد اتفاق افتیدن وقایع مختلف هستند، باید تلاش کنند تا اوضاع و احوالی را که در آن این اتفاقات پدید آمده است، به درستی تشخیص بدهند.

برای ارزیابی بی نظمی‌هایی که در اکثر مراکز رای دهی اتفاق افتیده و ممکن است نتایج انتخابات را متأثر بسازد، باید گزارش‌های تحقیقی تهیه گردد. خبرنگارانی که تنها بعضی از اشتباهات کوچک اداری را در مراکز رای دهی مشاهده می کنند، باید تنها آن را به اطلاع کمیسیون انتخابات برسانند.

احتیاط و عدم خودسری

تقلب انتخاباتی متشکل از بی نظمی‌های عمدی به منظور تغییر دادن نتایج انتخابات است. خبرنگاران باید این بی نظمی‌ها را کشف کنند؛ اما خودشان به نوبه خود باید با احتیاط عمل نمایند؛ زیرا هرگونه بی احتیاطی از جانب ایشان نیز می‌تواند سبب واکنش‌های خیلی شدیدی گردد.

تقلب انتخاباتی باید از جانب منابع مختلف تصدیق گردد. یک قضیه تقلب در یکی از ناحیه‌های انتخاباتی نمی‌تواند تمام انتخابات را باطل بسازد؛ زیرا ممکن است در سایر مناطق، انتخابات به صورت عادی به پیش رفته باشد. یک خبرنگار تنها بر یک محل کوچک و محدود نظارت می‌کند. نتیجه گیری‌های وی باید در روشنی آنچه که سایر خبرنگاران مشاهده کرده اند، مورد ارزیابی قرار گیرد. تنها از این طریق، خبرنگاران می‌توانند به درستی، میزان بی نظمی‌ها و تاثیرات آن را بر انتخابات مورد بررسی قرار دهند.

در سانه ها: در برنامه امشب، اپوزیسیون حرف می زند.

On desk: ON TONIGHT'S NEWS, THE OPPOSITION SPEAKS

KASH® / CARTOONING FOR PEACE

پوشش رسانه‌یی مبارزات انتخاباتی

خبرنگاران باید به شهروندان در باره آنچه که در انتخابات با خطر مواجه است، آگاهی دهند. برای انجام این مأمول خبرنگاران باید، پیرامون احزاب و کاندیدان رقیب در انتخابات، در باره برنامه‌های گذشته و حال و فعالیت‌های مبارزاتی شان، گزارش دهی نمایند.

خبرنگاران باید برای جمع آوری اطلاعات در جستجوی سایر منابع نیز باشند، تا این که تنها متکی به منبع حزبی نگردند. احزاب سیاسی که از نفوذ رسانه‌ها بر رای دهنده‌گان آگاه اند، معمولاً از استراتژی‌های ارتباطات جهت محدود ساختن نشرات منتقد و پخش گسترده پیام‌های مبارزاتی خویش استفاده می کنند. این استراتژی‌ها از جانب دفاتر "روابط رسانه‌یی" و یا "روابط عامه" احزاب، به کمک متخصصین امور رسانه‌ها که از میان خبرنگاران انتخاب شده اند، تهیه می گردد.

یکی از بزرگترین چالش‌ها برای خبرنگارانی که مبارزات انتخاباتی را تحت پوشش قرار می‌دهند، این است که استراتژی ارتباطات سیاسی احزاب را دور زده و به اطلاعات واقعاً مفید برای رای دهنده‌گان دسترسی پیدا کنند. بیانها، کنفرانس‌های خبری و نظرسنجی احزاب و کاندیدان باید با احتیاط و عاقلانه مد نظر گرفته شود.

آماده گی، یکی از عوامل کلیدی برای پوشش بهتر انتخابات می‌باشد. تحقیق پیرامون کاندیدان باید قبل از راه افتیدن مبارزات انتخاباتی انجام شود، تا این که پرسش‌های مربوط را بتوان در زمان درست مطرح نمود. پرسش‌های درست، آنهایی اند که تشویش‌های شهروندان را انعکاس می دهند. پوشش مبارزات انتخاباتی باید تشویش‌هایی را انعکاس دهد که از مشکلات روزمره مردم برمی خیزد. از طریق خبرنگاران، کاندیدان مجبور می شوند تا به این مسایل روبه رو شده و برای آن‌ها راه حل‌های عملی پیدا نمایند.

یک خبرنگار باید در محل‌هایی که از آن گزارش تهیه می‌کند، همه روزه حاضر باشد؛ اما بعضی از مکان‌ها نیازمند احتیاط بیشتر در زمینه تهیه اطلاعات و تأمین امنیت شخصی خبرنگاران می‌باشد. این مسأله زمانی جامه واقعیت به تن می‌کند که انتخابات در کشوری در حال جنگ و یا با وضعیت شکننده اتفاق بیافتد.

۳،۱ طرح برنامه پوشش رسانه‌یی

پوشش خبری مبارزات انتخاباتی باید قبل از شروع رسمی مبارزات آغاز گردد. یک

گزارشگر از اهمیت بسیار به سزایی برای یک رسانه برخوردار می‌باشد؛ زیرا گزارشگر عملاً در میان مردم بوده و می‌تواند برنامه‌های مردمی را پوشش داده، با کاندیدان ملاقات نموده، درک خوبی از افکار عمومی داشته و در نهایت مقالات مربوط به مبارزات انتخاباتی را نگهداری نماید.

برای این که یک خبرنگار بتواند به خوبی فعالیت کند، باید به مسؤولین نهاد رسانه‌یی خود متکی باشد؛ به ویژه آنانی که تولید خبری را نظم می‌بخشند و برای مرحلهٔ مبارزات انتخاباتی کارمند استخدام می‌کنند. با توجه به این که یک خبرنگار نمی‌تواند فعالیت تمام کاندیدان را تحت پوشش قرار دهد، نهادهای رسانه‌یی باید تعداد بیشتر گزارشگران خویش را، جهت پوشش گسترده تر، مؤظف گردانند. طرح برنامهٔ پوشش رسانه‌یی مبارزات انتخاباتی، یک فعالیت گروهی بوده و نیازمند وسایل و نیروی انسانی لازم می‌باشد. نیروی انسانی شامل، فیلمبرداران، عکاسان، صدابرداران، ویرایشگران صدا و تصویر، طراحان گرافیک و مدیران خبر می‌گردد. یک گزارشگر باید مطمئن گردد که اعضای تیمش از فعالیت‌های حرفه‌یی اش به درستی استفاده می‌کنند.

برنامه ریزی و چیدمان برنامه‌ها

- مدیر خبر تلویزیون و یا یک رادیو باید برنامه‌های ویژه ای را تهیه نماید؛ برنامه‌هایی از قبیل مناظره میان کاندیدان، میزگرد نامزدها و سایر کارشناسان و یا تهیهٔ برنامه‌های تعاملی که به کاندیدان اجازه می‌دهد تا نظریات خود را مطرح نموده و به پرسش‌های مردم پاسخ دهند.
- در رسانه‌های چاپی، مدیر مسؤول باید محل و تعداد صفحاتی را که باید در آن نظریات کاندیدان، خواننده گان، کارشناسان و روزنامه نگاران به نشر برسد، تعیین نماید.

تنظیم فعالیت کارمندان بخش خبر

- جلسات و ویرایشگران خبر در جریان انتخابات بسیار مهم می‌باشد. بحث‌ها و تصمیم گیری‌ها، میان خبرنگارانی که دیدگاه‌های مختلف دارند، سبب پوشش متعادل و همه جانبهٔ مبارزات انتخاباتی می‌گردد.
- راه اندازی جلسهٔ ویژه از ویرایشگران خبر، قبل از به راه افتیدن مبارزات

انتخاباتی، راه خوبی برای مدیریت پوشش خبری می‌باشد. هدف از برگزاری این جلسه هماهنگی بیشتر میان کارمندان بخش خبر و اطمینان از این که گروه خبر به خوبی با هم فعالیت می‌کنند، می‌باشد. در این زمینه، یکی از پرسش‌های اساسی این است، که کی باید چه کار بکند؟ یک خبرنگار معین، ممکن است، برای پوشش یک منطقه یا یک موضوع واحد مؤظف گردد. همچنین، ممکن است یک خبرنگار برای پوشش فعالیت‌های یک حزب یا کاندید مؤظف گردد. در عین زمان، مطابق سیستم موجود، خبرنگاران برای پوشش فعالیت‌های سایر احزاب و کاندیدان نیز تعیین خواهند شد، تا توازن و بی طرفی حفظ گردد.

- نهادهای خبری از منابع یکسان استفاده نمی‌کنند. در صورتی که کارمندان یک نهاد خبری اندک باشند، هر عضو گروه ممکن است چندین فعالیت را انجام دهد؛ اما، به هر حال، جلسات گروه خبر، همچنان با ارزش می‌باشد.

آماده گی خبرنگاران

آماده گی خبرنگاران شامل موارد زیر می‌گردد:

- جمع آوری اطلاعات پیرامون هر مسأله مورد اختلاف سیاسی، تا حدی که ممکن است؛ به شمول ساختار احزاب و فعالیت‌های شان، منابع مالی، ضعف‌ها و قوت‌های منطقه‌یی، اهمیت سیاسی شان در سطح ملی و محلی، ائتلاف‌های گذشته و حال، موضوعات مهم مبارزاتی و دستاوردهای انتخابات قبلی.
- ایجاد آشنایی و رابطه با سخنگوی هر حزب و یا یکی از افراد مهم گروه مبارزاتی. یک خبرنگار ممکن است بخواهد تا به سرعت به این افراد دسترسی پیدا کند. به گونه نمونه، برای دانستن تاریخ، زمان و محل گردهمایی‌ها شان، همکاری سخنگویان و یا افراد بلند پایه و مهم احزاب و گروه‌های مبارزاتی هم چنان کمک خواهد کرد تا خبرنگار واکنش شان را نسبت به یک مسأله و یا پیشرفت‌های پروسه مبارزات انتخاباتی به زودی به دست بیارود.
- تهیه فهرستی از مهم ترین موضوعات و مشکلاتی که شهروندان از نامزدها و احزاب می‌خواهند تا به آن پاسخ دهند.
- تهیه فهرستی از کارشناسان تا پیرامون مسایل مربوط به مبارزات انتخاباتی با

آن‌ها گفتگو صورت بگیرد. خبرنگاری که با رسانه ای در سطح ملی فعالیت می‌کند، باید شبکه ای از منابع را در سطح محلی تهیه نماید.

- اطمینان حاصل کردن از به روز بودن جوازنامه نشراتی رسانه ای که خبرنگار با آن کار می‌کند و هم چنان به روز بودن جوازنامه پوشش خبری مبارزات انتخاباتی.

- آگاه بودن از قواعدی که از جانب نهادهای مسؤول برای پوشش خبری انتخابات توسط نهادهای خبری، موجود می‌باشد.

۳,۲ مدیریت ادبیات مبارزات انتخاباتی

احزاب و کاندیدان می‌دانند که رای دهنده‌گان به آنچه در رسانه‌ها می‌بینند و می‌شنوند باور می‌کنند. به همین دلیل سیاستمداران و گروه‌های مربوط به آن‌ها تلاش می‌کنند، بر فعالیت خبرنگاران نفوذ داشته باشند، تا بتوانند پوشش بهتری از مبارزات شان ارائه کنند.

کنفرانس خبری یکی از راه‌های خیلی مؤثر در این زمینه می‌باشد. کنفرانس خبری طوری ارائه می‌گردد که خبرنگاران به ساده گی به آن دسترسی پیدا می‌کنند. همچنان در کنفرانس مطبوعاتی، جملات فشرده و واضح استفاده می‌شود، طوری که به ساده گی پیام را منتقل نموده و به صورت مجموعی منحیث خبر مورد استفاده قرار گیرد. پیام‌های مطبوعاتی طوری ترتیب می‌گردد که پژوهش خبرنگاری را محدود ساخته و شانس پوشش انتقادی را که با پیام اصلی متضاد باشد، کاهش می‌دهد.

با استفاده از تلویزیون به عنوان رسانه همه گانی، حالا احتمال زیادی وجود دارد که سیاستمداران با استفاده از شیوه‌های بازاریابی سیاسی، مردم را اغوا نمایند. آن‌ها از ظاهر و شیوه سخنرانی خویش در این زمینه استفاده می‌نمایند. به همین دلیل برنامه‌هایی را طراحی می‌کنند، تا بتوانند به جای تشریح جزئیات برنامه‌های خویش، با احساسات رای دهنده‌گان بازی کنند.

استفاده از راه کارهای زبر می‌تواند خبرنگاران را از افتیدن در بعضی دام‌های معمول نجات دهد:

- تنها به اطلاعاتی که از جانب یک کاندید و یا حزب منتشر می‌گردد اتکا نکنید؛ بلکه تلاش نمایید حقیقت فعالیت‌های شان را دریابید.

- تنها اعلامیه‌های مطبوعاتی و سایر اعلامیه‌ها را، حتی اگر طولانی نیز باشند، منتشر نکنید. در عوض تلاش نمایید تا آنچه را که این کاندیدان می‌گویند با آنچه که در پُست‌های قبلی‌شان انجام داده‌اند، مقایسه نمایید. هم‌چنان توضیح دهید که در مبارزات انتخاباتی قبلی کدام دست‌آوردها را داشته‌اند. با کارشناسان در بارهٔ خواست‌های کاندیدان و آنچه که جامعه نیاز دارد، بحث و گفتگو کنید و تضاد منافع موجود را برملا سازید.
- از آن‌چه در اعلامیه‌های مطبوعاتی و یا کنفرانس‌های خبری آمده است، به عنوان نقل قول استفاده کنید و به درستی آن را به کاندیدان و احزاب نسبت دهید.
- تنها بر آمار داده شده از جانب احزاب در بارهٔ تعداد اشتراک‌کننده گان گردهمایی‌ها تکیه نکنید. آمار احزاب را با برآوردهای سایر منابع خبرنگاری، باشندگان محل، نیروهای پولیس و سایر حاضرین در گردهمایی‌ها مقایسه نمایید.
- در بارهٔ هدف گردهمایی‌های کاندیدان اطلاعات به دست آورید، تا این‌که بتوانید به درستی آن را گزارش دهید. به واکنش مردمی که در هنگام دیدار یک کاندید از یک مکتب، شفاخانه و یا محل دیگر گرد آمده‌اند، توجه کنید. آیا سخنرانی کاندید متذکره واکنشی را سبب شده است؟ آیا این واکنش‌ها، تماماً مثبت بوده‌اند؟ آیا کسانی که از آن‌ها دیدار به عمل آمده است، پرسشی را مطرح کرده‌اند؟ آیا این پرسش‌ها خودجوش بوده‌اند؟ حاضر بودن در محل، پس از رفتن کاندید، راهی بهتر برای درک حقایق است.
- دریابید که آیا پیام رسمی کاندید مطابق باورهای وی است یا خیر. اگر یک کاندید از مکتبی دیدار می‌کند و می‌خواهد بگوید که آموزش و پرورش یکی از اولویت‌های وی است، جستجو کنید و دریابید که آیا او قبلاً در این زمینه فعالیت داشته است یا خیر.
- میان فعالیت یک کاندید به عنوان عضو حکومت، عضو حزب و یا کاندید مستقل، تفاوت قابل شویید.

۳,۳ خبرنگاری شهروند - محور

احزاب و کاندیدان، با تأکید بر نکات عمده مسایل مربوط به مبارزات انتخاباتی شان و صرف نظر کردن از سایر مسایل، همیشه کوشش می کنند تا پوشش خبری رسانه‌ها آجندای رسمی ایشان را در بر گیرد.

این راهکار به منظوری روی دست گرفته می‌شود تا کاندیدان و احزاب در جریان مبارزات انتخاباتی خویش به مسایل عمده ملی نپردازند. یک خبرنگار باید در چنین وضعیتی مسایل عمده ملی را مطرح سازد، تا احزاب و کاندیدان را مجبور به بحث و گفتگو پیرامون حل آن مسایل سازد. کارشناسان دانشگاهی و کارشناسانی از میان نهادهای جامعه مدنی، می توانند به خبرنگاران کمک کنند تا پرسش‌های بنیادینی را در زمینه‌های اقتصادی، حکومتداری، استفاده از اراضی، صحت، آموزش و پرورش، عدالت، حقوق بشر و سیاست خارجی، شناسایی نمایند، تا کاندیدان به آن‌ها بپردازند.

یک خبرنگار باید توجه اصلی خود را به زنده‌گی شهروندان معطوف بدارد تا تشویش‌های شان را درک کرده و با دیگران شریک سازد. بعضی از نهادهای رسانه‌یی برای دانستن مسایلی که رای دهنده‌گان به آن توجه دارند، از راه اندازی سروی استفاده می کنند. سایر رسانه‌ها مستقیماً به شهروندان، مقامات محلی حکومت و کارمندان سازمان‌های محلی مراجعه می کنند تا بتوانند توقعات افراد و اجتماعات را دریابند. در این زمینه، یکی از راه‌های ساده، هنوز هم رفتن به محلات و صحبت با شهروندان عادی است. خبرنگاران با استفاده از راه‌های گوناگون می‌توانند خواسته‌های مردم را پیش کشیده و به محور مبارزات انتخاباتی تبدیل کنند.

- **حکایت‌های فردی را به نشر برسانید** تا مسایل عمده مبارزات انتخاباتی را نشان داده و تأثیرات راه حل پیشنهادی هر کاندید را بر ملا سازید. خبرنگاران، با مطرح ساختن مسایل و بیان تأثیرات آن بر افراد و اجتماعات، به جلب توجه سیاستمداران به مسایلی که هنوز در سطح جامعه به صورت روشن مطرح نشده اند، کمک می کنند.
- **پیرامون مسایلی که از جانب شهروندان مطرح شده، گزارش‌شده‌ی کنید؛** مسایلی که شهروندان با آن به صورت روزمره مواجه اند، از قبیل، قطع

نوبتی برق، عدم دسترسی به آب آشامیدنی، خرابی سرک‌ها و راه‌ها، افزایش قیمت نفت، کمبود استادان مکاتب و نبود شفاخانه‌ها.

- مطرح کردن این مسایل از جانب خبرنگاران، احزاب و کاندیدان را وادار خواهد کرد تا به آن‌ها توجه کنند.

- **به هر چیزی توجه کنید.** یک خبرنگار، اگر در جریان انجام مأموریت است یا خیر، باید از مردمی که با آنها در تماس است، پیرامون مسایل و مشکلات عمدهٔ شان بپرسد. گفتگوی مردم در یک دکان بقالی و یا در یک پسته خانه، می‌تواند سرخ مسایل و مشکلات عمده را به دست یک خبرنگار بدهد و آغازی باشد برای یک گزارش تحقیقی.

- **نظریات نماینده گان گروه‌های اقلیت،** اتحادیه‌ها، انجمن‌های حرفه‌یی، سازمان‌های زنان و نهادهای حقوق بشر را در گزارش خود بگنجانید. نظریات این‌ها نماینده گی از گروه‌های ذینفع می‌کند؛ کسانی که باید نقطه نظرات شان از طریق رسانه‌ها منتشر گردد.

۳,۴ مصاحبه‌های سیاستمداران

در جریان پوشش مبارزات انتخاباتی، یکی از مسایل عمده، گفتگوها با رهبران حزبی و کاندیدان است. این گفتگوها به خبرنگاران فرصت می‌دهد تا جزئیات برنامه‌های سیاسی را بدانند و برداشت بهتری از شخصیت این سیاستمداران به دست آرند. گفتگو با سیاستمداران یک فعالیت خیلی حساس است که نیازمند آماده گی کامل، توانایی تحلیل مسایل و ایجاد ارتباط است. خبرنگاری که در بارهٔ پس زمینهٔ زنده گی سیاستمداران تحقیق نموده است، در موقف بهتری برای مطرح نمودن پرسش‌های مرتبط با موضوع قرار خواهد داشت و در جریان گفتگو بر موضوع مسلط خواهد بود.

آماده گی برای مصاحبه

پیرامون پس زمینهٔ زنده گی سیاستمداران تحقیق کنید

- در حد ممکن، اطلاعات لازم را در بارهٔ شخصی که قرار است همراهی مصاحبه داشته باشید، جمع آوری کنید. در بارهٔ گذشتهٔ فرد مورد نظر تحقیق کنید. از کجا

آمده؟ در گذشته چه چیزی گفته، نوشته و یا انجام داده است؟ منابع مالی اش کدام‌هاست؟ مردم از وی چگونه پذیرایی می‌کنند؟ دوستان و مخالفین سیاسی اش، در بارهٔ وی چگونه می‌اندیشند؟

پرسش‌ها را آماده سازید

- فهرستی از پرسش‌های مرتبط به هم را تهیه نموده و مدتی را که به این پرسش باید پاسخ داده شود، تعیین کنید. در جریان گفتگو ممکن است به خاطر دانستن جزئیات یک موضوع، پرسش‌های اضافی نیز داشته باشید؛ اما بهتر این است که چارچوبی از پرسش‌ها را در نزد خود داشته باشید.
- پرسش‌های مهم را در شروع گفتگو مطرح کنید. در صورتی که گفتگو کوتاه‌تر شود، شما با مطرح کردن پرسش‌های مهم در آغاز، مهمترین اطلاعات را به دست خواهید آورد.
- پرسش‌ها را کوتاه، ساده و مستقیم مطرح کنید. در صورتی که پرسش‌ها، بسیار طولانی، بسیار پیچیده و بسیار عمومی باشند، یک سیاستمدار ماهر به ساده‌گی گفتگو را به نفع خود خواهد چرخاند و تنها آن قسمت از پرسش‌ها را پاسخ خواهد که به نفع خودش است.

انواع پرسش‌هایی که باید پرسیده شود

- چه راه‌حلی را نامزد مورد نظر مطرح می‌کند تا مشکلات موجود در کشور را حل نماید؟ کدام راه‌حل‌ها اولویت به شمار می‌روند؟ این راه‌حل‌ها چگونه تمویل خواهند شد؟ چه تفاوتی میان حزب کاندید متذکره و احزاب رقیب وجود دارد؟ در صورت برنده شدن این کاندید، آیا نیاز به ائتلاف سیاسی خواهد بود؟ اگر چنین نیازی وجود خواهد داشت، با کی‌ها و چرا؟ در صورتی که مصاحبه با کسی انجام می‌شود که مدت وظیفه اش تمام شده و یا عضو حزب اکثریت است، پرسش‌ها باید در بارهٔ فعالیت‌هایش و وعده‌هایی که حزب وی داده بوده و به انجام نرسانیده است، مطرح شود.
- از کاندیدی که برای پُست محلی تلاش می‌کند باید در بارهٔ مشکلاتی که در همان محل وجود دارد، پرسیده شود.

- برای این که پاسخ‌های واضح کاندیدان را پیرامون مشکلات بدانید، پرسش‌های تان را بر مبنای مسائلی مطرح کنید که مردم پیرامون آن با گزارشگران حرف زده اند.

راه اندازی مصاحبه

از ضبط کننده صوت استفاده کنید

- از مصاحبه شونده برای ضبط صدایش اجازه بگیرید. اگر موضوع طوری بود که باید ثبت شود، به مصاحبه شونده توضیح بدهید که ضبط صدا سبب نگهداری صحبت‌های وی شده و نقل قول‌های وی با درستی و دقت استفاده خواهد شد. ضبط صدا به خبرنگار اجازه خواهد داد تا به پاسخ‌ها توجه کرده و در جریان گفتگو به آن‌ها فکر کند.
- در صورت عدم ضبط صدا در جریان گفتگو، خبرنگار تنها متکی به حافظه و نوت‌های برداشته شده خود خواهد بود. هم چنان در چنین حالتی او مجبور خواهد بود تا نکته‌های برجسته پاسخ‌ها را یادداشت نماید. در صورت یادداشت برداری از صحبت مصاحبه شونده، بهتر است خبرنگار از اختصار کار گرفته و پس از ختم مصاحبه به زودترین فرصت آن را به صورت تفصیلی بنویسد.

از روش پرسش‌های نیمه ترکیبی استفاده کنید

- در صورتی که مصاحبه کننده تمام پرسش‌های مربوط به موضوع را از قبل نمی داند، با استفاده از این روش، می توانید پرسش‌های باز (پرسش‌هایی که باعث پاسخ مفصل با توضیحات اضافی می گردد) را با پرسش‌های نیمه باز (پرسش‌هایی که نیازمند پاسخ‌های مشخص و موجز است) و پرسش‌های بسته (پرسش‌های که با بلی و نخیر پاسخ داده می شوند) جابه جا نماید.
- پرسش‌هایی را مطرح کنید که مکمل یک دیگر باشند و یا این که عین پرسش را با استفاده از کلمات متفاوت مطرح کنید تا اطلاعات بیشتری به دست آرید. خواستار وضاحت بیشتر و طرح مثال شوید.
- توجه بیشتری به پاسخ‌ها داشته باشید. یک خبرنگار باید برای این آماده باشد که پرسش خود را بر مبنای کلمات و مفکوره‌های مصاحبه شونده مطرح کند.

مصاحبه را تحت کنترل داشته باشید

- خبرنگار، مسؤول مصاحبه است. او نباید کنترل گفتگو را از دست بدهد. سیاستمدار هوشیار می داند که چگونه پرسشی را پاسخ دهد تا شما پرسش مورد نظر وی را ازش پرسید. به گونه نمونه: "بلی، البته... اما پرسش دیگری وجود دارد که می خواهیم بدان پاسخ بدهم..." بهتر است برایش اجازه دهید تا حرفهایش را تمام کند و یا اگر خیلی زیاد حرف میزند، سخنانش را با احترام کامل قطع کنید و برای به دست آوردن پاسخ واقعی، پرسش دیگری مطرح کنید.
- بر پرسشهای تان پافشاری کنید؛ ولی در عین زمان، بدون توجه به موضوع و وضعیت مصاحبه، احترام طرف مقابل را حفظ کنید. به حرکات ظاهری مصاحبه شونده، که می تواند بر مسیر مصاحبه تأثیرگذار باشد، توجه کنید. خبرنگار باید از چه موقعی در برابر موضوع گفتگو برخوردار باشد؟ در حالت خیلی خوشبینانه، خبرنگار باید با موضوع روبه رو شده و بدان بپردازد.

استفاده از مصاحبه

حس موجود در گفتگو را حفظ کنید

- در صورتی که گفتگو به صورت کلی به نشر برسد، اصل موضوع به درستی مطرح خواهد شد؛ اما اگر تنها قسمتهایی از آن نشر شود، یا پاسخهای گرفته شده در مصاحبه با تفسیرهای آن به نشر برسد و یا هم اگر قسمتهایی از مصاحبه به شکل خبر به نشر برسد، خبرنگار باید توجه داشته باشد که قسمتهای نشر شده باید منعکس کننده پیام اصلی مصاحبه شونده باشد. اگر پیام واضح نباشد، خبرنگار باید بدون هیچ گونه تردد با شخص مصاحبه شونده تماس گرفته و از وی وضاحت بیشتر بخواهد.
- اگر قرار است مصاحبه، بخشی از یک مقاله باشد، باید فوراً پس از اتمام مصاحبه، روی مقاله متذکره کار صورت بگیرد. در این صورت خبرنگار باید نکتههای با ارزش مقاله را خود تعیین کرده و آنها را بیرون نویسد. یادداشت برداری در جریان مصاحبه برای جابه جایی نقل قولها در فایل صوتی (در صورتی که ضبط شده باشد) و یا تأیید آن می تواند مفید واقع شود.

در صورت ناممکن بودن مصاحبه رو در رو، چه باید کرد؟

گفتگوی تیلیفونی

در صورتی که مصاحبه رو در رو امکان پذیر نیست، می توانید از تیلیفون استفاده کنید. از تیلیفون می توان برای گفتگوی مستقیم استفاده کرد. در مصاحبه تیلیفونی نیز همانند گفتگوی رو در رو می توانید صدای مصاحبه شونده را ضبط نموده و یا از آن یادداشت برداری کنید؛ اما در این حالت باید از مصاحبه شونده اجازه ضبط صوتش گرفته شود و ضمناً وسایل موجود باید از قبل امتحان گردد.

مصاحبه از طریق ایمیل

تکنالوژی دیجیتال‌جاگزین دیگریست برای این مسأله. با استفاده از این روش تمام پرسش‌ها به مصاحبه شونده فرستاده میشود؛ اما در این شیوه امکان تغییر پرسش‌ها، مانند مصاحبه رو در رو، ممکن نیست. مشکل این شیوه اینست که نتیجه مصاحبه می‌تواند کم ارزش باشد؛ اما در عین حال پرسش‌ها می‌تواند بسیار دقیق بوده و خطر کمتری برای مصاحبه کننده داشته باشد.

۳,۵ نظرسنجی

در جریان انتخابات دو نوع نظرسنجی راه اندازی می گردد. یکی از این نظرسنجی‌ها، به منظور تشخیص نظریات شهروندان در مورد موضوعات مبارزات انتخاباتی، پیرامون مسایل مطرح شده از جانب احزاب و کاندیدان راه اندازی می گردد و دوم نظرسنجی شهرت است که در آن میزان علاقه رای دهنده‌گان در مورد کاندیدان دانسته می‌شود. احزاب و کاندیدان ممکن است نظرسنجی‌هایی را به منظور دانستن اثرات مبارزات انتخاباتی خود راه اندازی نمایند، تا این که از این طریق بتوانند برنامه‌های خود را مطابق به خواست‌های رای دهنده‌گان تنظیم نمایند.

سروی‌ها، منابع مهم اطلاعاتی اند که نمی توان از آن اعمال ورزید؛ اما با آن باید با احتیاط برخورد صورت گیرد. قبل از استفاده از اطلاعات به دست آمده از سروی‌ها، خبرنگاران باید نتایج آن را امتحان نمایند. سروی‌ها از لحاظ کیفیت متفاوت می باشند. بعضی از آن‌ها به خاطر تحت کنترل در آوردن افکار عمومی و رسانه‌ها طراحی و تمویل می گردند.

ارزش خبری سروی‌ها محدود است؛ زیرا سروی‌ها مبتنی بر تعداد محدودی از

نمونه گیری‌ها از میان تمام افراد جامعه است. این شیوه در بعضی از مناطق مانند شمال آفریقا با مشکلاتی مواجه می‌گردد؛ زیرا ممکن است زبان و بیسوادی سبب ایجاد موانع در برابر راه اندازی کننده گان نظرسنجی گردد.

سروری‌ها می‌توانند بر پروسه‌های دموکراتیک، تأثیر گذاشته و یا حتا آن را

تحریف نمایند. نوع پرسش‌های مطرح شده در سروری‌ها ممکن است روی رفتار رای دهنده‌گان تأثیر بگذارد. به گونه نمونه، کاندیدی که در سروری پیشنهاد دانسته شده است، ممکن است نظر مردم را به خود جلب نماید. هم چنانی که بعضی از رای دهنده‌گان ممکن است از رای دادن به کسی که مطابق اطلاعات سروری، بازنده دانسته شده، خودداری کنند.

سروری‌ها ممکن است برای اهداف نامشروع مورد استفاده قرار گیرند، طوری

که پروسه‌های دموکراتیک را صدمه بزنند. خطر این گونه سوء استفاده‌ها از سروری، به ویژه در دموکراسی‌های رو به توسعه بیشتر است؛ جایی که تجربه سروری‌ها و نظرسنجی‌ها کمتر از لحاظ قانون تحت پرسش قرار می‌گیرد. برخی از مؤسسات، به صورت غرض آلود، ممکن است برای راه اندازی نظرسنجی‌ها از روش‌های بی طرفانه استفاده نمایند. به گونه مثال، راه اندازی سروری در بعضی از مناطق مشخص و تهیه پرسش‌هایی با پاسخ‌های معین، به منظور به دست آوردن نتایجی که تمویل کننده گان آن موسسه توقع دارند.

نمونه‌ها:

- حزب بر سر اقتدار سروری راه، به منظور نشان دادن رضایت مردم از فعالیت‌های حکومت، راه اندازی می‌نماید.
- کاندید انتخابات ریاست جمهوری نظرسنجی را راه اندازی می‌کند تا تصویر مخالف خود را در میان مردم مخدوش بسازد.
- گروهی اقتصادی در باره موضوع خاصی سروری را راه اندازی می‌کند تا برنامه ویژه اقتصادی را بالای احزاب و نامزدها تحمیل کند.
- حزب مخالف که متهم به تقلب انتخاباتی شده است، سروری را راه اندازی می‌کند تا نشان دهد که در انتخابات برنده شده است.

- بنأً یک خبرنگار باید موارد زیر را در نظر بگیرد:
- تنها سروی‌هایی را باید در تهیه گزارش مورد استفاده قرار دهد که از جانب افراد متخصص، با پیروی از روش‌های شفاف، راه اندازی گردیده است.
- از اطلاعات سروی‌ها باید با احتیاط کامل استفاده نماید.
- در هیچ گزارشی نباید تنها از اطلاعات یک سروی استفاده نماید.

پرسش‌هایی که باید در بارهٔ یک نظرسنجی مطرح گردد

- آیا نظرسنجی متذکره دارای ارزش خبری است؟
- آیا نتایج این نظرسنجی با سایر سروی‌ها و نظرسنجی‌ها متفاوت است؟ کی‌ها نظرسنجی را تمویل نموده و کدام مؤسسه آن را راه اندازی نموده است؟
- سروی به چه شکلی طراحی شده بود؟ سروی متذکره کی‌ها را در بر گرفته؟
- کدام روش برای راه اندازی سروی استفاده شده و چه وقت این سروی راه اندازی شده است؟
- کدام پرسش‌ها در جریان سروی، پرسیده شده اند؟ آیا نتایج سروی مبتنی بر تمام پاسخ‌ها است، و یا این که قسمتی از پرسش‌ها را در بر دارد؟

اطلاعاتی از نظرسنجی که باید در گزارش از آن استفاده شود

- مشخصات حزب سیاسی، مؤسسه و یا شخصی که سروی را تمویل نموده است.
- مشخصات مؤسسه ای که سروی را راه اندازی نموده است.
- تعداد افرادی که در جریان سروی پرسش‌ها را پاسخ داده اند. هم چنان میزان اشتباه احتمالی در سروی.
- تاریخ راه اندازی سروی.

۳.۶ پوشش رسانه‌یی انتخابات در مناطق ناآرام

- بعضاً انتخابات در کشورهای ناآرام می‌شود که با بحران مواجه اند. منازعه میان نیروهای حکومتی و شورشیان معمولاً با یکی از سه مورد زیر تطابق دارد:
- مخالفین حکومت می خواهند، رژیم را سرنگون نمایند، لذا از تمام مردم می خواهند تا انتخابات را تحریم کنند تا حکومت حداقل از طریق انتخابات

مشروعیت حاصل نماید.

- مخالفین حکومت خواهان جدایی بخشی از سرزمین کشور هستند، لذا از باشنده گان همان منطقه خواهان تحریم انتخابات می شوند، تا از این طریق سریعتر به هدف خود برسند.

- نیروهای حکومت و مخالفین بر سر آتش بس و تأمین صلح، مشروط به راه اندازی انتخابات آزاد و عادلانه در سراسر کشور، توافق نموده اند.

پوشش رسانه‌یی انتخابات تحت شرایط فوق می‌تواند تهدیدات فراوانی را متوجه خبرنگاران بسازد. در چنین شرایطی خبرنگاران باید اصول اخلاقی خبرنگاری، به شمول دقت، بی طرفی و مسؤولیت حرفه‌یی را جداً مد نظر بگیرند. ضمناً باید مواردی را که برای تأمین امنیت گزارشگران ضروری می‌باشد، از نظر دور ندارند.

احتیاط، بی طرفی و تعادل

- از منابع و اطلاعات به دست آمده باید با احتیاط کامل استفاده نمایید. معلومات اشتباه، یکی از جنگ افزارهای مهم منازعه است.

- بی طرفی کامل را رعایت کنید. بی طرفی سبب می‌گردد که تا امنیت خبرنگاران تا حد ممکن تأمین گردد.

- تعادل را در نظر بگیرید. در مناطقی که مخالفین مسلح حکومت، از باشنده گان آن خواسته اند تا در انتخابات شرکت نکنند، خبرنگاران می‌توانند از چهار منبع زیر اطلاعات مورد نظر خود را به دست آورند: (۱) افرادی که با جود تهدیدات در انتخابات شرکت نموده اند. (۲) افرادی که از ترس تهدیدات موجود به پای صندوق‌های رای نرفته اند. (۳) افرادی که به منظور حمایت از مخالفین مسلح حکومت در انتخابات شرکت نکرده اند. (۴) افرادی که از ترس وقوع خشونت در مراکز رای دهی در انتخابات شرکت نموده اند.

قواعد ایمنی

- همیشه کوشش کنید اسناد مربوط به هویت خویش را، از قبیل تذکره، کارت مخصوص رسانه‌ها، اجازه نامه رسمی فعالیت خبرنگاری، اجازه نامه سفر و هر گونه اسناد مهم دیگر، را با خود داشته باشید.

- هیچ گاهی سلاح، لباس نظامی، بوت نظامی و هر آن چیزی دیگر را که ممکن است سبب ایجاد سوءفاهم گردد، با خود حمل ننمایید.
- هیچ گاهی به تنهایی سفر نکنید، مگر این که سایر همکاران و یا اعضای مؤسسات غیر دولتی با شما باشند. هیچ گاهی به تنهایی برای دیدار از ساحهٔ نفوذ کاندیدان و یا رهبران سیاسی نروید.
- از برنامهٔ سفر خود به دقت پیروی کنید تا با صحنهٔ جنگ مواجه نگردید. اطلاعات به دست آمده را به صورت منظم به دفتر مرکزی، دوستان و یا خانوادهٔ خود بفرستید.
- از سفر در جریان شب پرهیز کنید و قیود شبگردی را مراعات نمایید.
- در هنگام پوشش خبری گردهمایی سیاسی و یا راه پیمایی بزرگ، منطقه را به دقت واریس نموده و محلی را که در هنگام به میان آمدن خشونت بتوانید به آن پناه ببرید، مشخص سازید.
- در صورت وقوع مشکل، فرار نکنید؛ زیرا سبب خواهد شد تا مورد هدف قرار بگیرید. در محلاتی که خط اول جنگ است، به صورت مستقیم از یک جانب به جانب دیگر عبور ننمایید.

۳,۷ پوشش رسانه‌یی انتخابات در جریان اوضاع بی ثبات

رسانه‌ها می‌توانند در تأمین صلح و دموکراسی نقش براننده‌ای را بازی کنند. هم‌چنانی که می‌توانند با پخش و نشر شایعات، پروپاگندها، بی‌اعتمادی و نفرت میان مردم و اجتماعات، سبب جنگ و منازعه گردند.

مشکل دیگر این است که، به سبب عدم آموزش حرفه‌یی، کارمندان یک رسانه ممکن است از لحن نفرت برانگیز استفاده نمایند، بدون این که بتوانند تأثیرات آن را درک کنند. مناظره‌های سیاسی در جریان مبارزات انتخاباتی، می‌تواند بستری گردد برای بروز لحن خشن و نفرت برانگیز میان احزاب و کاندیدان.

خطر، زمانی به اوج خود می‌رسد که انتخابات، در کشوری که در حال گذار از بحران است، برگزار شود. انتخابات سبب بیشتر شدن تفاوت‌ها میان نیروهای سیاسی می‌گردد. هم‌چنان، شکایتهایی که می‌توانند عامل بالقوهٔ جنگ باشند، از دل منازعات سیاسی بر می‌خیزند.

از فضای سیاسی موجود در جامعه آگاه باشید

در شرایط حساس، نقش خبرنگاران برای توان بخشی به پروسه دموکراسی و صلح، بیشتر می‌باشد. خبرنگاران باید از توانایی بیشتر نظارت و تحلیل برخوردار باشند، تا بتوانند پیچیده گی اوضاع اجتماعی - سیاسی جامعه را درک نموده و خطرهای سیاسی موجود در جریان انتخابات را تشخیص نمایند.

یک خبرنگار باید از تمام قوای خود برای جلوگیری از بیشتر شدن بحران استفاده نموده و در عوض تلاش نماید تا آن را کاهش دهد. این راهکار تنها در سایه اصول حرفه‌یی از قبیل، دقت، بی طرفی و صداقت در جریان جمع آوری اطلاعات و نشر آن، می‌تواند جامعه عمل ببوشد. آماده گی لازم و شناخت عمیق منابع بالقوه بحران، که می‌توانند در جریان انتخابات فعال شوند، نیز یک امر ضروری پنداشته می‌شود.

پربشش‌های ضروری

- طرف‌های بحران و یا منازعه کی‌ها بوده اند؟ انگیزه‌های شان چه بود و مسایل مورد منازعه کدام بودند؟ عوامل حل منازعه کدام‌ها بود و کی‌ها در عقب آن عوامل قرار داشتند؟ اگر برای رفع منازعه توافقی صورت گرفته است، خبرنگاران باید ساختار و نکات مهم آن را بدانند.
- هنگامی که تفاوت‌های نژادی و یا اجتماعی عامل عمده بحران و منازعه است، خبرنگاران باید خود را از مسایل و واقعیت‌های مربوط به نژادها و اجتماعات آگاه بسازند. هم چنان خبرنگاران باید خود را از نوعیت تأثیراتی که اجتماعات را متأثر ساخته است، آگاه سازند.

آگاهی پیرامون مسایل بالا برای خبرنگاران ضروری است؛ زیرا سبب می‌شود که خبرنگاران از اعمال و گفت‌مان‌هایی که ممکن است باعث بازگشت تنش گردد، آگاه گردند و از این طریق پیرامون خطراتی که در برابر انتخابات کمین کرده، گزارش دهی نمایند. خبرنگاران می‌توانند با گزارش دهی پیرامون مشکلات موجود، احزاب و کاندیدان را وادار به اجرای تعهدها و توافقی‌های شان نمایند.

- کوشش کنید مسایل و چالش‌های عمده ای را، که تمام جامعه با آن مواجه است، تحت پوشش قرار دهید، تا بتوانید مسایلی را که سبب بحران و یا منازعه می‌گردد، به حاشیه بکشید. این مسایل و چالش‌های عمده، می‌تواند شامل مشکلات دسترسی به آب آشامیدنی، صحت و یا نظام آموزشی کشور باشد. هدف از این کار، ایجاد همگرایی میان تمام افراد جامعه، از طریق نشان دادن چالش‌های همه گانی، صرفنظر از نژاد، مذهب و روابط اجتماعی شان، است.
- به شهروندان عادی کشور اجازه دهید تا در باره مشکلات شان صحبت کنند. این روش می‌تواند شامل راه اندازی مناظره‌ها و گفت و شنودهای تیلیفونی با مردم عادی باشد؛ اما توجه داشته باشید که این برنامه سبب ایجاد تنش و یا منازعه نگردد.
- به اصولی و قواعدی که باید در جریان گزارش‌های خبری مد نظر داشته باشید، توجه کنید. از لحن واقعگرا، متعادل و بی طرف استفاده نمایید.

فرد بی هویت: «ما هیچ چیزی برای پنهان کردن نداریم!»
فرد دست چپ: رسانه

Headless figure: «*WE HAVE NOTHING TO HIDE!*»
On figure at left: MEDIA

KOZA®

خلاصه: دستورالعمل خبرنگاران در جریان انتخابات

برای در امان ماندن از فشارهای متعددی که در جریان انتخابات به میان می آید، خبرنگاران باید به اصول اخلاقی حرفه‌بی شان متعهد باشند. اطلاعات باید دقیق، تصدیق شده، متعادل، بی طرف و متضمن کرامت انسانی باشد. خبرنگاران باید همیشه به خاطر داشته باشند که فعالیت شان تنها برای منافع شهروندان عادی کشور است. با توجه به مسایل بالا، خبرنگاران باید موارد زیر را در نظر بگیرند:

- **از حق و مکلفیت گفتگو با تمام احزاب و کاندیدان، به شمول آن‌هایی که مخالفت بیشتر با حکومت دارند، آگاه باشند.** همه مسایل مربوط به مبارزات انتخاباتی، که برای مردم و آینده کشور مهم هستند، موضوعات ارزشمند برای گزارش دهی می باشند. تنها در چند زمینه معین، محدود کردن آزادی بیان مشروعیت دارد. بناً خبرنگاران به هیچ عنوان نباید جلو نشر افکار و اندیشه‌های متعدد و متنوع را سد کنند.
- **اطلاعات دقیق و تصدیق شده را به نشر برسانید،** تا این که فعالیت تان با اعتبار دانسته شود. اخبار باید با روحیه متعادل، واقعگرایانه، با نگاه شکاک به مسایل و نه نتیجه گیری جبری، به نشر برسد.
- **در جریان گزارش دهی پیرامون برنامه‌ها و مناظره‌ها، دیدگاه‌های همه رقبای سیاسی را، بدون دخیل ساختن دیده گاه شخصی تان، تحت پوشش قرار دهید.**
- **استقلال خود را حفظ کرده، در برابر هر گونه فشار سیاسی، اجتماعی و مالی، که برای تأثیرگذاری بر انتخابات طراحی شده اند، مقاومت کنید.** تنها از اوامر مدیر مستقیم خویش و حس اخلاقی که دارید، پیروی کنید. از دزدی، خریداری و فروش اطلاعات کاملاً ابا ورزید.
- **همیشه از تأثیرات مثبت و یا منفی که اطلاعات ممکن است داشته باشد، آگاه باشید.** بناً خبر باید با استفاده از زبان غیر مهیج و بی طرفانه به نشر برسد. از موضوعاتی که به صورت بالقوه می توانند سبب تنش گردند، باید با

احتیاط استفاده نمود.

مشخصات پروسه انتخاباتی

در کشورهایی که در حال بازسازی و گذار به دموکراسی اند، نقش یک خبرنگار تنها پوشش مسایل سیاسی نیست. او باید دریابد که آیا شرایط لازم برای برافزایش انتخابات آزاد، شفاف و با اعتبار موجود است یا خیر. بدون این که نقش پولیس، قاضی و یا عضو کمیسیون انتخابات را بازی کند، یک خبرنگار باید مردم را از اشتباهات، بی نظمی‌ها و سوء استفاده‌هایی که ثبت نموده است، آگاه سازد.

افزون بر این، یک خبرنگار باید موارد زیر را نیز در نظر بگیرد:

- **پیرامون مسایل حقوقی و قانونی انتخابات گزارش دهی نموده، توجه بیشتری به معیارهای شایسته گی کاندیدان و تقسیم بندی حوزه‌های انتخاباتی مبذول دارد.**
- **طرز العمل ثبت نام رای دهنده‌گان را با احتیاط کامل بررسی کرده، در همکاری نزدیک با مسؤولین مربوطه، واضح بسازد که ثبت نام شهروندان و به روز ساختن فهرست رای دهنده‌گان به درستی و شفافیت به پیش می رود.**
- **پیرامون اعتبار کمیسیون مستقل انتخاباتی و سایر سازمان‌های ملی، که در جریان انتخابات نقش بازی می کنند، تحقیق نماید.**
- **ثابت بسازد که آیا حقوق و مکلفیت‌هایی که در طرز العمل انتخابات برای احزاب و کاندیدان در نظر گرفته شده است، به درستی اجرا می شود یا خیر.**
- **ببیند که آیا به تمام احزاب و کاندیدان، فرصت مساوی برای استفاده از رسانه‌ها، به ویژه رسانه‌هایی که ملکیت عامه پنداشته می شوند، داده شده است یا خیر.**
- **از تعداد زیاد مراکز رای دهی، در جریان روز رای دهی، دیدار نموده و دریابد که آیا رای دهی و شمارش آرا به درستی انجام می شود یا نه.**
- **از نشر و پخش نتایج انتخابات، قبل از اعلان رسمی آن توسط کمیسیون انتخاباتی ابا ورزد.**

- در بارهٔ این که چرا نتایج انتخابات به چالش کشیده شده و آیا پس از درج شدن شکایات انتخاباتی، طرز‌العامل مربوطه اجرا شده است یا خیر، توضیح دهد.
- باید بداند که چگونه میان بی‌نظمی‌های انتخاباتی که به علت عدم آگاهی کارمندان کمیسیون انتخابات به وجود آمده و تقلبی که به منظور تغییر دادن نتایج انتخابات اتفاق افتیده، تفاوت قابل شود.
- از احزاب سیاسی و نهادهای جامعهٔ مدنی به عنوان منبع، جهت تحقیق پیرامون تقلب و یا بی‌نظمی‌های انتخاباتی استفاده نماید؛ اما باید توجه داشته باشد که از خطر مورد استفاده قرار گرفتن و بدام افتیدن توسط این نهادها، خود را در امان نگهدارد.

پوشش خبری مبارزات انتخاباتی

یکی از بزرگترین چالش‌های موجود بر سر راه خبرنگاران اینست، که بتوانند همیشه توجه خود را به اطلاعاتی که برای رای دهنده‌گان از ارزش زیاد برخوردار است، معطوف بدارند. یک خبرنگار باید احتیاط لازم را برای استفاده از اطلاعات و تأمین امنیت خویش به کار ببرد.

- فعالیت خبرنگاری باید پیش از آغاز مبارزات انتخاباتی، با گردآوری اطلاعات پیرامون احزاب و نامزدها، شروع شود. با مسؤولین مبارزات انتخاباتی باید تماس برقرار شده و مسایل و تشویش‌های مهم شهروندان باید تشخیص داده شود.
- بحث‌های کارشناسان، استادان دانشگاه و مسؤولین نهادهای جامعهٔ مدنی، به خبرنگاران کمک می‌کند تا مسایل عمده را، که باید در محور مبارزات انتخاباتی قرار بگیرند، تشخیص دهند.
- یک خبرنگار نباید تنها به اطلاعات به دست آمده از کاندیدان و احزاب راضی باشد؛ بلکه باید تلاش نماید تا این اطلاعات را توضیح و تشریح نماید. تفاوت میان فعالیت‌های رسمی یک فرد به عنوان عضو حکومت و

- فعالیت‌هایی که به عنوان یک فعال سیاسی انجام می‌دهد، نیز ضروری می‌باشد.
- **گفتگو با یک کاندید در جریان مبارزات انتخاباتی**، کار مشکلی است که نیازمند آماده‌گی زیاد و تهیه پرسش‌های مناسب می‌باشد.
 - **نباید با نتایج نظرسنجی‌ها با مسامحه برخورد کرد؛** بلکه باید با احتیاط کامل از آن استفاده نمود. به کیفیت اطلاعات به دست آمده و این که کی‌ها نظرسنجی مورد نظر را تمویل نموده اند، باید توجه ویژه ای مبذول داشت.
- خبرنگاران نقش بسیار مهمی را در گسترش ارزش‌های دموکراتیک و تحکیم صلح‌بازی می‌کنند. این نقش زمانی مهمتر می‌شود که تنش‌های سیاسی در جامعه سر بر آورده باشد. توانایی نظارت و تحلیل مسایل یکی از مشخصات خبرنگار حرفه‌یی است. این توانایی، به خبرنگار فرصت خواهد داد تا مسایل پیچیده سیاسی – اجتماعی را درک نموده و خطرات موجود را تشخیص دهد.
- با توجه به قواعد اخلاقی حرفه‌یی خویش، خبرنگاران باید تلاش کنند تا تنش‌های اجتماعی را کاهش دهند.

This handbook has been prepared with the cooperation of

هیروی باراکاند (Herve Barraquand)، مسؤول برنامه‌های "آزادی مطبوعات و کثرت رسانه‌ها"
مارتین آنستت (Martine Anstett) رییس بخش هیأت برای صلح، دیموکراسی و حقوق بشر
سازمان بین‌المللی کشورهای فرانسوی‌زبان
۲۱-۱۹، خیابان بوسکی ۷۵۰۰۷، پاریس
پست الکترونیکی: oif@francophonie.org
وبسایت: www.francophonie.org

آمبرواز پیر (Ambroise Pierre)

گزارشگران بدون مرز

۴۷، خیابان له‌فیفان ۷۵۰۰۲، پاریس

پست الکترونیکی: rsf@rsf.org // وبسایت: www.rsf.org

گزارشگران بدون مرز

۴۷، خیابان لافیتان ۷۵۰۰۲، پاریس

تلیفون: ۸۳ ۸۳ ۸۳ ۴۴ ۱ (۳۳)

فکس: ۵۱ ۱۱ ۲۳ ۴۵ ۱ (۳۳)

پست الکترونیکی: persan@rsf.org

ویب‌سایت: www.rsf.org

سازمان بین‌المللی کشورهای فرانسه‌سوی‌زیان

۱۹-۲۱، خیابان بوسکی ۷۵۰۰۷، پاریس

تلیفون: ۰۰ ۳۳ ۳۷ ۴۴ ۱ (۳۳)

فکس: ۹۸ ۱۴ ۷۹ ۴۵ ۱ (۳۳)

پست الکترونیکی: oif@francophonie.org

ویب‌سایت: www.francophonie.org

AFD

5 Rue Roland Barthes

75598 PARIS CEDEX 12

FRANCE

Téléphone : +33 1 53 44 31 31

Site internet : <http://www.afd.fr/>